

KELEIVIS
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata metams:
Amerikoje \$2.00
Pietų Amerikoje \$2.00
Kanadoje ir kitur \$2.00

Prenumerata pusmetį:
Amerikoje \$1.25
Kanadoje ir kitur \$1.25
Valstijų \$1.50

Apskaičiuojama kaina už atskirus mėnesius.
Kreipiantis su kokiais nors reikalais
adresuokite:
KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in
New England, and about 1,000,000
in the United States.

THE BEST ADVERTISING
MEDIUM

Advertising Rates
on Application.

KELEIVIS
253 Broadway, So. Boston, Mass.

NO. 25 SO. BOSTON, JUNE-BIRŽELIO 18 D., 1941 M. METAI XXXVI

Gandai apie Rusų-Vokiečių Kara Esą Nacių Propaganda

MASKVA SU BERLYNU VEIKIA ISVIEN.

Stalinas bijosi karo su Hitleriu, todėl atidus viską geruoju.

Iš visų Europos sostinių pereitą savaitę pradėjo lėkti žinios, kad vokiečiai ruošiasi pulti Sovietų Rusiją. Jiems esanti reikalinga Ukrainos duona ir Kaukazo aliejaus šaltiniai. Pradėjo eiti gandai, kad vokiečiai turi jau sutraukę apie 2,000,000 karių Rusijos pasieniu ir kad vieną armiją jie iškelė Suomijoje. Sakoma, kad Suomijoje jau uždaryti pašalinieš žmoniems geležinkeliai ir kad valdžia patarusi Helsinkio moterims ir vaikams išvažiuoti iš miesto. Rumunai taipgi pradėjo organizuotis Besarabijoje iš Sovietų atsiimti.

Tuo pačiu metu skelbiama, kad Rusijai paskelbta visuotinė mobilizacija ir raudonos armijos štabas ruošiasi apsigynimui. Pats Stalinas karpys su Hitleriu esąs priešingai, bet generolas Timosenko ir kiti raudonos armijos vadai stoja už karą.

Nors Maskvos spauda oficialiai šitas žinias užgincio, bet pripažino, kad vokiečių armija keliai iš Balkanų į šiaurę.

Daugiausia žinių ar gandų apie tai eina iš Švedijos sostinės Stokholmo ir iš Turkijos sostinės Ankaros. Ankaros žinios, vokiečiai esą įsitikinę, kad Sovietų Rusijai sutriuškinti jiems reikia tik 6 savaitių laiko. Rusijos karas su Suomija aiškiai parodė, kad raudonoji armija yra tesla.

Bet Anglijoje ir Amerikoje nelabai norima šitiems gandams tikėti. Kaip Londone, taip ir Washingtono manoma, jog visi tie gandai apie rusų-vokiečių karą yra niekas daugiau, kaip Berlyno ir Maskvos propaganda. Jos tikslas esąs susilpninti Amerikos pagalbą Anglijai. Mat, jei vokiečiai pradės veržtis Rusijon, tai aiškūs dalykai, kad jie negalės atakuoti Anglijos. O jeigu taip, tai Amerikai nėra reikalo ir pagalbą Anglijai organizuoti.

Yra net skelbiama, kad vokiečiai nori susitaikyti su angliais ir išvien pradėti karą prieš Sovietus. Už tokią politiką Vokietijoje stoja Hesso šalininkai ir visa vokiečių aviacijos vadovybė. Šitokius gandus skleidžia neva "slapta" vokiečių radi-

NACIŲ KONTROLIUOJAMIEJI SOVIETŲ PRAMONĖ

Kuomet didieji nacių ir komunistų būbni muša "trevoją", kad tarp Rusijos ir Vokietijos gali kilti karas, tai tuo pačiu metu tarp Maskvos ir Berlyno eina slaptos derybos tarpresinių susitarimų. Žinios sako, kad Stalinas jau sutikęs įleisti vokiečių technikus sutvarkyti ir vesti Sovietų Rusijos pramonę.

jo stotis, kuri vadina save "Gustaf Siegfried No. 1." Hesas su tokia propeccija ir Anglijon nusikridęs. Bet anglai mano, jog visa tai daroma tuo tikslu, kad Anglija nesiruošų daugiau apsigynimui, kad vokiečiams būtų lengviau ją užpulti. Ir kadangi angliai nenori vokiečių žodžiams tikėti, tai vokiečiai pradėjo leisti gandas, kad jie vieni patys ruošiasi pulti Rusiją ir tuo tikslu jau traukia savo armiją prieš Stalina.

Kuomet gandai apie tariamą rusų-vokiečių karą lekia visom pusėm tartum varnos, tai tuo pačiu metu pradeda aiškėti, kad šiomis dienomis tarp Hitlerio ir Stalino buvo padaryta nauja bičiuliska sutartis, kuria Stalinas pasižada duoti savo partneriui duonas ir žibalo kiek tik jis galės. Yra net žinių, kad Hitleris siūšias Rusijon vokiečius ekspertus sutvarkyti žemės ūkį, pagerinti žibalo gamybą ir pagerinti geležinkelių susisiekimą. Ir gali būti, kad tai yra tikra tiesa. Stalinas žino, kad jo armija negalėtų prieš vokiečius atsilaukti, todėl jis atiduoda jiems viską geruoju.

Vokiečiams taipgi nebutų jokio išskaitliavimo skelbti Rusijai karą, kuomet jie negali vienos Anglijos nuveikti. Tegul sau Rusija buna ir ištyžus, bet visgi ji labai didelė šalis, o geležinkelių turi mažai, taip kad vokiečiams tektų naudotis daugiausia orlaiviais. Gi sutraukus visus orlaivius prieš Rusiją, Vokietija pasilikytų be apsaugos iš Vakarų pusės, kur jau grėsia didžiausias pavojus nuo anglių aviacijos. Aišku, kad vokiečių generallinis štabas šitokios rizikos nedarys, ir todėl dar syki aišku, kad šitie gandai apie rusų-vokiečių karą yra niekas daugiau, kaip Berlyno ir Maskvos propaganda. Jos tikslas esąs susilpninti Amerikos pagalbą Anglijai. Mat, jei vokiečiai pradės veržtis Rusijon, tai aiškūs dalykai, kad jie negalės atakuoti Anglijos. O jeigu taip, tai Amerikai nėra reikalo ir pagalbą Anglijai organizuoti.

ANGLŲ LAIVAS IŠGELBEJO 35 AMERIKIEČIUS.

Pasirodo, kad visi Amerikos laivo "Robin Moor" žmonės yra išgelbėti. Tą laivą nuskandino vokiečiai Pietų Amerikos pakrasty. Vieną valtį su žmonėmis rado ant jurių Brazilijos laivas, o kitas tris valtis surinko anglių laivas, kuris dabar atvežė 35 amerikiečius į Capetowno uostą, Pietų Afrikoje. Šitos 3 valtis išbuvo blaškomos ant jurių 13 dienų ir buvo vėjo išvartytos į Atlanto vidurį.

BOLIVIJOS REZIGNAVO VYRIAUSYBĖ.

Bolivijos respublikoj pereitą savaitę atsistatydino visas ministerių kabinetas. Ryšium su tuo, pranešimas sako, kad "kairiojo sparno elementai planuoja revoliucinį sukilimą." Aiškesnių žinių nėra.

Išaldė Visus Vokiečių ir Italų Turtus.

Pereitą savaitę pabaigoje prezidentas Rooseveltas įsakė išaldyti visus Jungtinėse Valstijose esamus Vokietijos ir Italijos turtus. Šiuo įsakymu taipgi išaldomi visų okupuotų šalių turtai, kurie iki šiol da nebuvo išaldyti. Prie tokių šalių priklauso: Albanija, Austrija, Čekoslovakija, Dancigas ir Lenkija.

Keturiolikos okupuotų valstybių turtai buvo jau seniau išaldyti, jų tarpe ir Lietuvos. Pirmiau išaldytų turtų buvo apie 4 bilionai ir 500 milijonų dolerių.

Vokiečių ir italų valdžios turėjo čia kreditų apie \$400,000,000.

Italijos fašistai tuoj paskelbė, kad visi Amerikos turtai Italijoje taipgi išaldomi. Vadinasi, kaip tu man, taip aš tau.

Sudaužė Da Viena Nacių Karo Laivą.

Pereitą savaitę anglių orlaiviai užklupo Norvegijos pakrasty vokiečių vadinamąjį "kišeninį šarvuotį" ir smarkiai jį oro torpedomis sužalojo. Tas laivas plaukė iš Vokietijos palei Norvegijos pakrasty į šiaurę. Matyt, tuo tikslas buvo skandinti prekybos laivus, kurie gabena Anglijai pagalbą iš Amerikos. Tokių "kišeninių šarvuotųjų" Vokietija turi tris. Ji pasistatė juos tada, kai didelis karo laivas jai buvo uždrausta statyti. Jie sunkiai apginkluoti, bet užtai lengvai šarvuoti ir labai greitai. Vieną jų "Grafo Spee" angliai sunaikino 1939 metais Pietų Amerikos pakrasty. Antras riogso orlaivių bombomis suardytas Francuzijos uoste, o dabar ir trečias tapo sudaužytas.

SIRIJOS PRASIDĖJO KRUVINOS KOVOS.

Vichy valdžios francuzai Sirijoje pradėjo atakliuoti karą prieš buvusius savo draugus anglius ir "laisvuosius francuzus." Anglai tikėjosi paimti Damaską ir Beirutą be didelių kovų, bet rašant šią žinią jie da nebuvo savo tikslo pasiekę. Anglai nenori tų miestų bombarduoti, kad priešai nesukiršintų prieš juos arabų. O kai anglai tų miestų nebombarduoja, tai įsitvirtinę tenai Vichy francuzai nepasiduoda. Miesto apylinkėse eina gana kruvinos kovos.

VOKIEČIŲ "BUNDO" PILINGAI SULAIKYTI.

Prezidento Rooseveltto įsakymu "užsaldyti" visus Vokietijos ir Italijos turtus Amerikoje, kartu buvo sulaikyti ir Amerikos vokiečių "Bundo" pinigai. Bundininkai turės parodyti, iš kokių šaltinių jie savo pinigų gauna ir kokiems tikslams juos išleidžia.

ISIRADO GINKLA PRIEŠ TANKUS.

Londono žinios, angliai išradė "mirtiną ir nematomą" ginklą tankams naikinti. Jis esąs labai paprastas ir labai lengvai padaromas.

MILIONIERIŲ ŠI KARTĄ NEBUSIA

Kapitalistų pelnai apriboti, mokesčiai dideli.

Iš pereitojo pasaulinio karo Amerikos kapitalistai pasidarė milžinikų pelnų. Atsirado 600 naujų milionierių. Bet šį kartą Rooseveltto administracija žiuri, kad iš krašto apsaugos darbų niekas nepralobtų. Pavyzdžiui, per pereitą karą cukraus kaina buvo pakilusi iki 24 centų, ir tas cukrus dar budavo parduodamas su mokesčiu neisvalytas, dabar gi cukrus parduodamas po 6 centus svarui. Vario kaina per pereitą karą buvo iškelta iki 30 centų svarui, ir valdžia tiek už jį mokėdavo. Dabar gi vario kaina nustatyta tik 12 centų svarui.

Bendrai, orlaivių ir ginklų fabrikams dabar duodama tik apie 4 nuosimčiai uždarbio, gi laivų statybos firmos gauna vos tik 3% pelno. Ir ant tokių apribotų pelnų yra da uždėti dideli mokesčiai. Todėl kai kurios kompanijos jau praneša savo šerinininkams, kad šimet jie nesitikiu didelių dividendų. Nors dirbtuvės dirba dieną ir naktį, bet pelno šimet bus mažiau, negu perėjais metais, nes šimet dalį pelno reikią išmokėti darbininkams didesnėmis algomis, o kitką valdžia atimsianti mokesčiais. Dėl to ir Wall Streeto "stakai" per šį karą nekila. Pavyzdžiui, Anaconda vario kompanijos šėrai per pereitą karą buvo pakilę iki \$175, o dabar parsiduoda po \$27. Bethlehem plieno kompanijos šėrai tuomet buvo po \$400, o šiandien tik apie \$70. Atėjo laikai, kada kapitalistai jau negali milijonų iš karo daryti.

REIKALAUJA SUMAZINT AUTOMOBILIŲ GAMYBĄ PERPUS.

Karo Departamentas išsuntinėjo automobilių fabrikams pageidavimą, kad jie sumažintų automobilių gamybą iki pusės, nes jų mechanikai ir medžiaga labai reikalinga orlaiviams. Tuo pačiu metu pranešta ir plieno fabrikams, kad jie turėjau sumažinti skardos ir kitokios medžiagos gamybą automobiliams.

KELI ŠIMTAI ORLAIVIŲ BOMBARDAVO VOKIETIJĄ.

Londono žinios, keli šimtai Anglijos orlaivių pereitą nedėdienio naktį smarkiai bombardavo Vokietijos pramonės centrus Ruhro klony. Buvę numesta keli tukstanciai tonų bombų. Viena orlaivių banga lėkusi po kitos ir sprogdinusi fabrikų miestus, kurie pavirtę ištisa gaisrų jūra. Vokiečių bombanėšiai tuo pačiu metu bombardavę Angliją, bet jų užpuolimas buvęs silpnas ir daug nuostolių nepadaręs.

VOKIEČIŲ BELAISVIAI KANADOJ GAUNA DOVANŲ.

Paimtus karo nelaisvėn vokiečius angliai siūčia Kanadon, kur jiems yra įsteigti kelios stovyklos. Tų stovyklų viršininkas pulk. Stehem praneša, kad vokiečiai belaisviai gauna daug dovanų iš Jungtinių Valstijų. Tas dovanas siūčia daugiausia naciškos organizacijos, tokios kaip "Bund" ir kitos.

MASKVOS AGENTAI IS- VAZIAVO IS TURKIJOS.

Iš Ankaros pranešama, kad Maskvos ambasadorius išvyko iš tenai namo. Tos kelionės tikslas nežinomas.

Areštavo Alumino Unijos Vadą Martiną

Jis buvo nuteistas už ginkluotą plėšimą ir neturėjo teisės išvykti iš Ohio ribų.

Pereitą savaitę Clevelande buvo suimtas Paul Martin, kuris buvo suorganizavęs alumino dirbtuvę streiką kad pakenkti orlaivių gamybai. Areštavo jį dėl to, kad turėjo išvažiuoti į Washingtoną, paaiškinti del alumino dirbtuvės streiko, kurį jis buvo sukurstęs, o išvažiuot iš Ohio valstijos jis neturėjo teisės, nes turėjo būti vietos policijos priežiūroje.

Kai dabar jį areštavo, tai Alumino darbininkų unija pamatė, kad tikroji šito jo vado pavardė nėra Martin, bet Mehninger (vokietys), ir kad jis yra tikras plėšikas. 1931 metų rudenį jisai ginkluotas užpuolė ir apiplėšė Clevelando krautuvninką Carlą Millingą ir už šitą užpuolimą buvo nuteistas Ohio valstijos kalėjiman nuo 10 iki 25 metų, bet išsėdėjęs 8 metus buvo išleistas po policijos priežiūrą. Tuomet jis pakeitė savo pavardę, prisiplakė prie darbininkų unijos ir pasidarė tikras jos "diktatorius." Musų korespondentas iš Clevelando tvirtina, kad Martin-Mehninger yra komunistų lyderis.

REIKALAUJA SUMAZINT AUTOMOBILIŲ GAMYBĄ PERPUS.

Karo Departamentas išsuntinėjo automobilių fabrikams pageidavimą, kad jie sumažintų automobilių gamybą iki pusės, nes jų mechanikai ir medžiaga labai reikalinga orlaiviams. Tuo pačiu metu pranešta ir plieno fabrikams, kad jie turėjau sumažinti skardos ir kitokios medžiagos gamybą automobiliams.

"KARIAUSIM IKI ŽUSIM ARBA LAIMESIM."

Toki atsakymą Anglija su savo dominijomis ir sąjungininkais davė į vokiečių skleidžiamą propagandą apie taiką. Su Hitleriu negali būti jokios taikos, pasakė parlamente Anglijos premjeras Churchill. Esą mes kovosim "until life is gone or victory is won." Tokio nusistatymo esančios visos Anglijos dominijos ir devynios anglams draugiškos valdžios, kurių šalis laikinai yra okupavusios Hitlerio gaujos.

NUMUŠĖ 14 NACIŲ OR- LAIVIŲ.

Birželio 12 dieną angliai nušovė 11 vokiečių orlaivių, kurie atakavo Mal'os salą netoli nuo Italijos, ir 3 vokiečių orlaivius numušė jūron netoli nuo Sirijos. Patys angliai šiose kovose praradė 4 orlaivius.

AFRIKOJ ANGLAI PRA- DEJO OFENSIVĄ.

Iš Kairo atėjo žinių, kad šią savaitę angliai tenai pradėjo ofensivą. Mechanizuotą jų skyrus nužygiavo 40 mylių pirmyn ir paėmė Cappuzzo tvirtovę.

Prezidentas Rooseveltas Išvijo 170 Nacių Agentų

LIEPĖ UŽDARYT 24 VOKIETIJOS KONSULATUS

Jie veikė čia kaip šnipų organizacijos centrai.

Šį panedėlį prezidentas Rooseveltas pareikalavo, kad Vokietijos valdžia tuoj uždarytų visus savo konsulatus, visus "turistų biurus," visokias "užjurio žinių" bei "informacijų" agentūras ir tuojaus atsiimtų šitų įstaigų vedėjus bei tarnautojus.

Tas įsakymas paliečia 24 Vokietijos konsulatus Jungtinėse Valstijose ir nemažiau kaip 170 Hitlerio agentų.

New Yorke buvo "Vokiečių Informacijų Knygynas," kuris taip pat yra uždarymas.

Washingtono valdžia padarė griežtą žingsnį tik po to, kai Justicijos Departamento agentai surinko aiškius įrodymus, kad Vokietijos konsulatai, "turistų biurai" ir kitos jų įstaigos yra niekas daugiau, kaip šnipų organizacijos centrai, "penktosios kolonos" lizdai. Įrodymai esą tokie aiškūs ir jie esą tokie gausūs, kad jokiais paaiškinimais nei pasiteisnimais jų nenuneigsi.

Vieną žodžiu, tie Hitlerio agentai čia varė toki darbą, kuris Vokietijoje nebutų pakęstas nei vienos dienos.

Amerikos spauda šitam prezidento Rooseveltto žingsniui karštai pritaria. Ji tik apgailestauja, kad tie šnipai lizdai nebuvo uždaryti anksčiau.

Tik pereitą subatą prezidentas liepė "užsaldyti" vi-

VALDŽIA KONTROLIUOS KOMUNISTŲ FONDUS.

Šį panedėlį per radiją buvo paskelbta iš Washingtono žinia, kad užsaldžiusi visus fašistų ir nacių turtus, Washingtono vyriausybė nutarusi paimti savo žinion ir visus komunistų fondus. Kaip rodo, komunistai turės duoti Justicijos Departamento smulkia atskaitą, parodydami, kas finansuoja jų spaudą ir kitokią veiklą. Spėjama, kad jie turės parodyti, kas jų laikraščius skaito, kas juose savo bižnius skelbia ar kitokiais būdais juos remia. Gal reikės parodyti, kas apmoka komunistų agitatoriams keliones, kas rengia jiems prakalbas, kiek jie iš viso surenka pinigų, kiek išleidžia ir kokiems tikslams. Paaiškes visi "penktokojai."

DETROITE LIKVIDUOTI 2 STREIKAI.

Pereitą savaitę federalinės valdžios pastangomis Detroito buvo sutaukinti 2 streikai ir 5,000 darbininkų sugrįžo darban. Bahn Alumino ir Brass kompanijos dirbtuvė, kuri gamina orlaiviams ir submarinams dalis, streikas tęsėsi iki pora dienų ir jos 4000 darbininkų sutiko grįžti darban, nes valdžios taikymo komisija prizadėjo prižiūrėti, kad jų algos klausimas būtų teisingai išspręstas jiems dirbant. Taip pat sugrįžo ir 1,000 Detroit Steel Products kompanijos darbininkų, kurie buvo ištremkavę jau 5 savaites.

TURKIJA PASIRASĖ SU- TARTI SU RUMUNIJĄ.

Berlynas praneša, kad Turkija ir Rumunija pasirašė "aliejaus sutartį." Rumunija duosianti Turkijai aliejaus. Bet kur Hitleris gal aliejaus, Berlyne nepasako.

AUSTRALIJA ŠAUKIA 19 METŲ JAUNUOLIU.

Australijoje paskelbta, kad šaukiamiems naujokams amžius sumažinamas nuo 20 iki 19 metų. Australija pristato daug karių Anglijos armijai Vidurio Rytuose.

APŽVALGA

AR GALIMA PANAİKINTI KARUS?

Tula Edith R. Horner parašė vienam Bostono dienraščiui straipsnį apie tai, kaip panaikinti karus ir užtikrinti pasauliui pastovią taiką. Jos receptas yra toks:

"Kad užtikrinti pasauliui pastovią taiką, reikia panaikinti priežastis, kurios karus gimdo, būtent: savimeilę, godumą ir neapykantą."

Kitas to paties laikraščio skaitytojas, Frank S. Wood, norėtų žinoti, kokių būdu galima būtų tatau padaryti. Jis klausia:

"Panaikinti savimeilę, godumą ir neapykantą, tai reikiama panaikinti žmogaus prigimtį. Kokių būdu galima būtų tatau padaryti, neišnaikinant pačios žmonių rasės?"

Šis pilietis sakosi esąs jau 78 metų amžiaus žmogus, matęs daug karų ir girdėjęs labai daug "receptų" karams pašalinti, bet nei vienas jų karų da nepašalinio, dagi nesumažino karų pavojaus.

Tai yra tikra tiesa. Kunigai sako, jog karai kila dėl to, kad pasaulio valdonai "atsitolino nuo pono Dievo." Bet kai pasaulį valdė kunigai, tai jie vedė karus "Dievo garbei." Romos popiežiai organizuodavo kryžiaus karus "pagonims" naikinti, o vėliau, kai Romos katalikų bažnyčia skilo, tai tie "pono Dievo" garbintojai pradėjo pjaus tarp savęs.

Yra idealistų, kurie tiki, jog karai išnyks kai žmonės daugiau sukurys, kai aukščiau pakils apšvieta ir mokslas. Bet gyvenimo faktai parodo, kad juo daugiau žmonės kultureja, juo daugiau kila apšvieta ir mokslas, tuo baisėsi darosi karai.

Rusijos bolševikai manė, kad karą galima sustabdyti nusiginklavimu. Jeigu neturėsi ginklo ir nebūsi savo kaimynui pavojingas, tai jis tavęs nepuls, jie aiškino. Ir todėl 1917 metais, kai sugriuvo caro valdžia, jie pradėjo agituoti, kad rusų armija mestų ginklus ir eitu iš apkasų namo. Ir armija paklausė. Kareiviai paliko savo ginklus karo lauke ir nuėjo bolševikų prakalbų klausytis. Kas tuomet atsitiko, visi jau žino. Vokiečiai užėmė visą Ukrainą, visą Pabaltį ir butų užėmė visą Rusiją, jeigu bolševikai nebūtų tuojau pasirašę pažeminančios taikos, atiduodami priešui derlingiausius Rusijos laukus ir pramoningiausius miestus. Tik aliantams karą laimėjus vokiečiai buvo priversti iš Rusijos pasitraukti.

Dabar Rusijos bolševikai jau nesako, kad nusiginklavimas yra geriausia apsauga nuo karo. Priešingai, jie sako: ginkluokimės ir ginkluokimės, kad niekas nedrįstų mus užpulti. O besiginkluodami jie pradėjo jau ir užpuolimus daryti, pradėjo grobti kitų tautų žemes.

Taigi, nežiūrint kaip karų priežastis aiškintume, vis tiek reikia pripažinti, kad svarbiausias jų aktyvas yra pati žmogaus prigimtis. O prigimtį išnaikinti negalima, neišnaikinant paties žmogaus. Gal būtų galima ją nukeisti, bet iki šiol da niekas nėra suradęs tam būdo. Todėl išrodo, kad bolševikai žemės paviršį gyvena, jie visuomet tarp savęs kariaus.

TEISĖJUI ŽIURIUI PIETŲ KAINAVO \$79.

"Sandara" rašo:

"Vienoj oficialėj sueigoj, a part Lietuvos prez. A. Smetanos ir Chicagos miesto majoro E. Kelly dalyvavo dar ke liolika kitų asmenų. Jie suvalgė pietus ir išsigėrė po vieną, kitą čerkutę. Pabaigoj viesbutis patiekė sūskaitą ant \$79. Ją apmokėjo teisėjas J. T. Zuris."

Well, tokius pietus galima ilgai atsiminti...

ARGUMENTAS SU LIET-SARGIU.

Jei tikėti "Sandaros" reporteriui, tai Chicagoy buvo toks atsitikimas:

"Prie tautiškų kapinių bolševikai buvo pradėję dalinti savo agitacinius lapelius. Viena moteriškė greitomis peržiūrėjusi tą lapelį, pastebėjo dalintojui: 'Tu neskleisk melagysčių apie Lietuvą, nes čia ne vieta'."

Bolševikas tuomet pavadinė ją darbininkų priešu, ponų čebatlaize ir pan. Tuomet moteriškė apsuoko sykį lietsargį ir binkšt tam į galvą."

Vadinasi, argumentas su apčiuopiamu priedu.

KL. JURGELIONIS LAIKRAŠTIS.

New Yorke pasirodė "Tėvynės Balsas", kuris sakosi busias "teisybės, meilės ir žmoniškumo mėnesinis laikraštis." Jį leidžia p. Kl. Jurgelionis, buvęs "Tėvynės" redaktorius.

Nors p. Jurgelionio organas žada skelbti teisybę, meilę ir žmoniškumą, pirmtiniam jo numerį šitų dorybių beveik nesimato. Beveik visi keturi puslapiai pašvęsti savęs teisinimui ir SLA viršininkų kaltinimui. Čia jau ne meilė ir žmoniškumas, bet kova ir kerštas.

O kai dėl teisybės, tai kiekvienas ją supranta kitaip. Jurgelionis mano, kad teisybė jo pusėj. o Mažukas—kad jo.

DARYDAMI KRATAS, GPU AGENTAI APVA-GIA ŽMONES.

Iš Lietuvos gauta žinių, kad GPU agentai, darydami kratas ir suimindami lietuvių inteligentus, naudojasi progomis pavogti vertinginius daiktus. Mums yra žinomi atsitikimai, kad kratų metu GPU agentai pasiima laikrodžius, amžinas plunksnas, žiedus, fotografijos aparatus ir tt. Visi tie daiktai sudaro Maskolijoje didžiausią retenybę, tad GPU agentai pelnosi, vogdami jų pasirinktų aukų daiktus.

LORDAS HALIFAX

Lordas Halifax, Anglijos ambasadorius Amerikai, kuriam Columbijos universitetas šiomis dienomis suteikė teisių daktaro garbės laipsnį.

Riaušės Prie Orlaivių Dirbtuvės

Šis vaizdelis parodo buvusias riaušes prie North American Aviacijos dirbtuvės Ingleswoode, Cal. Policija laiko suimtus komunistą, kuris einančiam dirbti unijistui pramušė akmeniu galvą. Vėliau riaušės pasidarė da didesnės, ir kai policija negalėjo tvarkos atstatyti, buvo pašaukta federalinė armija ir visus pikietus nuo dirbtuvės pašalino. Tuojau po to visi darbininkai sugrįžo darban.

PRIEŠVALSTYBINIAI GAIVALAI BUS ŠALINAMI IŠ DARBŲ.

Šiomis dienomis galutinai paaikškėjo, kad streikus krašto apsaugos darbuose kursto vadinamieji "penktakojai", kurie nori pasitarauti demokratijos priešams. Veikliausi iš jų yra komunistai. Jie buvo sukurę streiką North American Aviacijos dirbtuvėse Californijoje ir paskui Amerikos Aluminio kompanijos dirbtuvėse Clevelande. Tuos streikus pasmerkė net CIO unijos viršininkai, nes jų tikslas buvo ne darbininkų buklės pagerinimas, bet krašto apsaugos darbų programos ardymas. Tai buvo aiškus maistas prieš valstybę. Todėl Washingtono valdžia įsakė kariuomenei tą komunistų "pučą" orlaivių dirbtuvėse likviduoti. Kai tik kariuomenė atidarė North American Aviacijos dirbtuvę ir CIO viršininkai sušpendavo streiko kurstytojus, darbininkai tuojau sugrįžo darban. Darbininkų teisės apsaugotos ir jų reikalavimai atstovauja unija.

Aluminio streikas Clevelande taigai komunistų buvo sukurtytas prieš unijos nusistatymą, bet tuoj buvo likviduotas, nors čia apsielėta be armijos intervencijos.

Po šitų įvykių Justicijos Departamento viršininkas Jackson pareiškė, kad komunistai, naciai ir jų "sąkeleiviai" yra aiškus "penktos kolonos" agentai, priešvalstybiniai gaivalai, ir dabar valdžia pradėsianti su jais kovoti kaip su tikrais valstybės priešiniais.

"New York Times" korespondentas Louis Stark praneša iš Washingtono ir kokių būdu valdžia ruošiasi tą kovą vesti. Jis sako, kad visi priešvalstybiniai gaivalai busi šalinami iš darbų.

Sovietų Rusijoje bolševikai senai jau turi įvedę "juodus sarašus" neistikimies darbininkams. Įtrauktas į tokį sarašą darbininkas Sovietuose negali niekur darbo gauti. Taigi Amerikos valdžia planuojanti įvesti panašius sarašus patiems komunistams.

Per paskutinį dešimtmetį vidutinis kviečių derlius Jungtinėse Valstijose yra buvęs tik po 747,507,000 bušelių metams.

Jungtinės Valstijos turi dar apie 385,000,000 bušelių atlikusių kviečių nuo kelių pereinusių metų, o jei šimtmetams derlius dėl kokių nors priežasčių nesumažės, tai šią vasarą Amerikos aruoduose bus apie 1,300,000,000 bušelių kviečių, gi šalies gyventojai per metus suvartoja tik apie 700,000,000 bušelių. Taigi Amerika neturės kur dėti savo duonos.

Kadangi Amerikoje yra Wagnerio įstatymas, kuris draudžia fabrikantams šalinti darbininkus, kurie veikia unijose ar kursto streikuoti, tai prie Justicijos Departamento busias įsteigtas tam tikras biuras, kuris seks ardumą komunistų veiklą ir kiekvieną šios šalies priešą įtrauks į "juodąjį listą." Tas listas bus įteiktas dirbtuvei, kur

Unijos Teismas Teis Komunistus.

"Iškarkim visus penktakojus ir išvykim komunistą," iaukia darbininkai.

Associated Press praneša iš Newwarko, N. J., šitokią žinią:

United Automobile Workerių (CIO) 365-tas lokalas suspendavo 10 savo narių ir išrinko septynių teisėjų teismą jiems teisti. Teismas bus birželio 27 d.

Renant teisėjus, unijistai šaukė: "Iškarti visus penktakojus!" "Išvyti iš unijos komunistą!" Ir panašiai.

Prie šito lokalo priklausio apie 7,500 darbininkų, kurie dirba dviejose Brewsterio orlaivių dirbtuvėse. Jų pasipiktinimas prieš komunistus kilo dėl to, kad saujalės Maskvos agentų pradėjo kurstyti darbininkus mesti darbą, idant Anglija negalėtų gauti orlaivių kovai su Hitleriu.

Brewster Aeronautical Corporation turi dvi orlaivių dirbtuves, vieną Newarko, antrą Long Island Cityje.

Long Island City dirbtuvė komunistų agitatoriams pavyko kai kuriuos darbininkus sukurstyti ir pereitos savaitės pradžioje apie 50 žmonių viename skryjuje metė darbą. Bet savo "laimėjimais" komunistai džiaugėsi neilgai, nes unijos lokalas tuojau tą jų sabotazą likvidavo ir po 90 minučių vėl visi darbininkai dirbo.

Dabar kurstytojai bus teisiami. Jeigu unijistų "džiurė" pripažins, kad komunistai kurstė streiką norėdami pasitarauti svetimam valstybei, tai visi jie bus pašalinti iš unijos, o paskui da ir Justicijos Departamento galės paimti juos nagan kaip "penktos kolonos" agentus. Bet pašalinimą iš unijos lokalas turi užgirti dviem trečdaliais visų narių balsų.

Tai yra da pirmas toks Amerikoje atsitikimas, kad pačių darbininkų organizacija, ir dagi CIO skyrus, imtųsi tokiu griežtu žingsniu prieš streiko kurstytojus krašto apsaugos darbuose.

Unijos lokalo vice-pirmininkas Charles Kerrigan pasakė laikraščiu reportieriams, jog lokalas dėsias vis paspastangas, kad išliuot iš savo tarpo visus penktosios kolonos pėdsakus, visus svetimų valstybių agentus, visus komunistus, kurie sabotazuoja krašto apsaugos darbus.

KONGRESAS RUOŠIASI ATOSTOGOMS.

Jungtinių Valstijų Kongresas žada išsiskirstyt 2 mėnesių atostogoms nuo liepos 1 dienos.

Aš Tau Rašysiu ir Girsu Sovietus, Bet Tu Suprask Priešingai

Taip sako laiškas, išneštas iš Lietuvos kontrabandos keliu.

Lietuvių bolševikų laikraščiai Amerikoje dažnai skelbia laiškus iš Lietuvos, kuriuose giriama bolševikų tvarka Lietuvoje. Iš paskelbtų pagiros laišku, jei kas moka skaityti tarp eilučių, galima išskaityti ir visai ką kita, būtent, kad rašiusis bolševikų tvarka yra nepatenkintas.

Po lietuvių kolonijas klajojantis bolševikams dirbęs pijanistas karts nuo karto paskelbia bolševikų "Laisvę" iš tėvo gautus laiškus. Vienam iš paskutinių tarp kitko rašoma: "Kol gali, važinėk po pasaulį. Į Europą nėra ko skubėti. Sugrįsi kai pasibaigs karas." Tevas labai atsargiai nori išpėti sunų, kad nepadarėtų klaidos ir negrįžtų į Stalino rojų.

"Kol gali, važinėk po pasaulį...", o kai grįši, daugiau važinėti nebegalėsi, nes bolševikai nieko į užsienį neleidžia. Kitaip tariant, sugrįši į Lietuvą, kai karai pasibaigs, tai ir bolševikai jau bus iš Lietuvos išvyti. Ne karų bijo jo vargšas tėvas, bet bijo, kad sunelis nepapultų į bolševikų nelaisvę, kaip jis pats kad yra patekęs. Juk jei jau Lietuvoje taip gera ir muzikai reikalingi, tai tėvas galėtų patarti grįžti per "plačiąją tėvynę" Vladivostoku pradendant.

Pianisto tėvas yra mokytojas, vadinasi, žmogus apsišvietęs ir moka teisybę maskuoti keliais bolševikams palankiais žodžiais. Bet kaip su kaimiečiu? Jis ir verdamas rašo, kad "pas mus dabar nauja valdžia ir viskas yra gerai, tik viskas pabrango, batai kur pirma kainavo 30 litų, dabar kainuoja 200 rublių, o uždarbiai mažai tepakilo..." Musų bolševikiškai pasigauna žodį "gerai", ir džiaugiasi it kvailys geležėlė radęs. Deja, kiekvienas bent kiek mąstantis žmogus supranta, ką tas "gerai" reiškia, jei viskas baisiai pabrango, o uždarbiai mažai tepakilo.

Yra dar ir kita žmonių rūšis, kurie norėdami savo šeimas bei gyvybes išsaugoti, arba šiaip bolševikams dėl tarnybų ar ko kito įsisteikti, giria bolševikų santvarką kaip imanydami, nors širdyje ir verkdami. Jų visu rankas yra patekęs vieno tokio "pagiruno" laiškas, kurį per sieną išvežė vienas repatriuojamas lietuvis liuteronas, o jau iš Vokietijos oro paštu atsuntė į Ameriką rašiusio broliui. Dėl laiško autentiškumo nėra jokių abejonių, tik gaila, kad dabartinėmis sąlygomis negalime skelbti nei laiško rašiusio nei gavusio pavardės, pirmajam nepakenkdam.

Štai kas ten rašoma: "Aš senai galvoju tau laišką parašyti, bet nesugalvoju kaip. nes teisybės tau parašyti negalėjau, nes cenzura nebūtų praleidus ir aš pats bučiau įkliuvęs ten kur daug tokių mūsų žmonių sėdi ir nežinia ar jie dar gyvi ar mirę. Dabar gavęs nuo manęs šį laišką skubiai parašyk man, kad laišką gavai nuo manęs jau visi metai ir rašyk, kad džiaugiesi dabartinės mūsų valdžia ir girk sovietus, nes kitaip ir priešingai mane įkliudys ir man bus labai blogai, taigi, reikia viską rašyti priešingai ir melo, nes kitaip pas mus neina ir tik tokia pas mus tiesa. (Pabraukimai mūsų. —L. P. K.) Aš manau, kad tą pa-

tvirtins ir šio mano laiško persiuntėjas, bet tu neskelbk Amerikoje, kad tokį laišką tau parašiau, nes agentų tokių, kurie viską pranešinėja, yra visur, taigi, būk atsargus. Dabar bent dalelę šiek tiek tikros tiesos pasakysiu.

"Užėmus Lietuvą Sovietams, bolševikai daugelį tarnautojų ir šiaip žmonių suėmė ir jų gal daug gyvų jau nėra—nukankinti, arba mirė iš blogo maisto, nes kas pas mus papuola į kalėjimą, tai mažą vilties, kad grįši, abelnai žmogus sunio nevertas. Vokiečiai savo žmones atsiima į Vokietiją, bet iš jų sta ir mūsų žmones, kurie gali įrodyti, kad yra iš Vokietijos kilę, pavyzdžiui, kaip N. N. (Pavardės neskelbiam.—L. P. K.), kuris taip pat išvyksta. Šį laišką taip pat įduodu vienam iš išvažiuojančių ir jis apie mane parašys tikrą tiesą. Daug mūsų žmonių bėga slapta per sieną į Vokietiją, bet iš jų daug nušauja arba pakliuva į Sovietų rankas. Senus tarnautojus beveik visus atleido arba atleis ir palieka juos be jokio aprūpinimo. Liks tarnauti tik išgamos ir išdavikai. Aš pakol kas liks, bet kaip ilgai, nežinia; gal toliak iki kitus išmokyti. Daug mūsų kariškių išbėgo į Vokietiją, bet kiti žuvo ties siena, bet jie bėga su ginklais ir jeigu mato blogai, tai bent su kulkosvaidžiais ir bolševikų išžudo ir, kaip girėditi, tai gana daug. Patįs bolševikai atrodo, kad nieko nematę geresnio ir mažai išmano; jie atvykę pas mus patys sako, kad pas mus mažai Amerika, nes pas mus iš pradžių buvo visko pilna. Jie patys apsirėngę, parsigabeno savo žmonas ir jas aprenę, bet mus vis vadina "būožem". Yra iš jų ir atvirų žmonių, pasisako, kad pas juos nieko gero nėra. Vargsta ir kencia jų, o dabar ir mūsų kraštas, nes atėjo mus tokiais padaryti. Atėmė iš didesnių ūkininkų žemės dalis ir atidavė kitiems, bet ir tie gavę žemės nesidžiaugia, nes mato, kad tvarkos nėra. Dabar pas mus tik agitacijos ir kinas, bet tie ir kina tik reklamuoja, o gyvenimas priešingai. Mes visi laukiam kokio išgelbėjimo, bet iš kur, nežinome. Iš manęs taip pat atėmė turtą, bet skolų kiek ant jo turėjau, reikia pačiam sumokėti.

"Pas mus kalba, kad Amerika lietuviams atsiims, tai yra duos mums kokią koloniją Kanadoje ar kur kitur. "Šį mano laišką duok paskaityti giminėm, tik neskelbk kas jo autorius. Tuo ir baigiu rašyti. Taigi, susirašinėkim, bet ką aš tau rašysiu oficialiais laiškais, manęs netikėk, bet visai priešingai ir manau, kad suprasi, o pats džiaukis laiške, kad mus atėjo užstoti ir pamėmė savo globą sovietai ir man liek būti jiems paklusniu ir taip toliau..." (Pabraukimai mūsų.—L. P. K.). Mes visi sveiki, Rusai labai daug kariuomenės pradėjo pas mus traukti. Šiandien šį laišką išveža į Vokietiją. Viso gero. 1941 m. kovo 12."

Kaip iš laiško matome, šis žmogelis bolševikų ir jų tvarkos nekencia, bet laiškoose girs bolševikus ir dar liepia, kad jo brolis iš Amerikos juos girtų ir partatų būti paklusniu... Tai ve, kokių būdu atsiranda vienas kitas bolševikams "palankus" laiškas iš Lietuvos, kuriais "Laisvė" ir "Vilnis" taip džiaugiasi.

Liet. Piliečių Komitetas.

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRASO

AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

BROOKLYNO LIETUVIŲ NAUJENOS

Kriaučių unijos prezidentas
S. Hillman pasakė prkalbą
New Yorko kriaučių akti-
vistams.

Birželio 4 d. Rand School name buvo New Yorko kriaučių veikliausių narių susirinkimas, kuriame kalbėjo S. Hillmanas. Jo kalba, galima sakyti, nelietė kriaučių industrijos, bet lietuvių ypatingai karo industrijos stovį ir tarptautinę padėtį.

Kai bet kurioj industrijose šiandien prasideda streikai, tai aš tuos streikus taip, sako Hillmanas. Ar gerai ar blogai aš juos sutaukau, tai aš kalbas. Mano tikslas yra, kad kuo daugiausia darbininkų susiorganizuotų į unijas. Rooseveltui administracija irgi pageidauja, kad kuo daugiausia darbininkų susiorganizuotų į darbo unijas. Mes šiandien visi suprantame, kad kur tik nebūvo stipraus ir vieningo darbininkų judėjimo, ten įsigalėjo fašizmas. Fašizmas, sako S. Hillmanas, eina dviem keliais. Pirmas jo kelias, tai supiudyti darbininkus tarp savęs. Sioje srityje fašistams padeda komunistai. Kada darbininkai ima plautis, tada fašistai žvejoja sau pritarėjus. Jie pradeda sėti antisemitizmą, kaltinti žydus ir tt.

Kada jau darbininkų vienybė apardyta, organizacijos silpnos, tada hitlerininkai pradeda viešai savo „stūmininkus“ organizuoti. Kai tik dirva buna priruosta — tada Hitleris ateina su armija. Tada Hitlerio armijai gerai sekasi, nes ji randa jau iškalno paruoštą dirvą. Tokiomis metodais Hitleris užkariavo: Austriją, Čekoslovakiją, Lenkiją, Daniją, Olandiją, Norvegiją, Belgiją, Franciją, Bulgariją, Jugoslaviją ir Graikiją. Kol kas jis negali užkariauti Anglijos, nes ten darbininkų frontas vieningas! Ten nei komunistai, nei fašistai darbo masių nesudrumstė. Užtad sunkiausiose karo momentuose Anglijos darbininkija stovi kaip kietiausias plienas prieš diktatorius! Štai, todėl ir čia Amerikoje mes turime dėti kuo didžiausių pastangų, kad darbo unijos užimtų kiekvieną industriją, kiekvieną fabriką! Tvirtos darbo unijos, tai svarbiausia mūsų šalies apsauga nuo diktaturų. Tai pirmutinė apsigynimo linija.

Mūsų šaliai grėsia pavojus, sako Hillmanas. Tiesa, yra žmonių, kurie to pavojaus nemato. Jie pasitiki Atlanto vandenyno pločiu. Girdi, jis 4 tūkstančių mylių ir Hitleris jo neperšoks. Bet šiandien 4 tūkstančių mylių plotis reiškia tik 7 valandų skridimą. Į 14 valandų nuo New Yorko ir Berlyną nukelia mūsų orlaiviai. O ar jūs manote, kad iš ten negali atlekti? Gali! Mūsų Atlantą ir Pacifiką yra taip kaip francūzų Mažino linija. Francūzijoje visokie pacifistai, visokie Hitlerio agentai aiškino, kad Francūzai jokių pavojų nėra, nes ja apsaugoja Mažino linija. O kas atsitiko? Mažino linija tiek reikė, kiek cigareto dūmas! O ji nereiškė nieko todėl, kad Francūzijoje nebuvo stipraus ir vieningo darbininkų judėjimo. O nebuvo jo todėl, kad ten jį griovė komunistai ir fašistai iš vidaus. Tas nevieningumas darbininkuose ir parbloškė Francūziją. Mes esame tų įvykių liudininkai.

Mes čia esame Amerikoje. Mūsų šių dienų administracija su prezidentu Rooseveltu priešakyje seka įvykius Europoje gana atidžiai. Rooseveltui nusistatymas yra toks, kad reikia ne tik organizuoti ir tvirtinti darbo unijas, bet kiek galima reikia gerinti ir darbininkų sąlygas, taip kad šioje šalyje pilietis jaustųsi ne tik demokratas esąs, bet šimtą kartų geriau gyvenąs negu darbininkai gyvena totalitarinėse valstybėse. Darbininkas turi žinoti, kad jis eina ne už tuščią demokratiją kovoti, bet kad jis eina pasiryžęs ginti savo ekonominį ir politinį gyvenimą, taip kaip gryn Amerikos laisvę šimtas penkiasdešimt metų atgal.

Kas šiandien, sako Hillmanas, aiškina jums, kad Amerikoje reikia sulaukyti nuo karo, Amerikos „niekas nepuls“, tai tas tik nori mus užmigdyti. Taip buna ir unijai ir streikui ruošiantis. Atina visoki agentai ir sako: „Fabrikantai labai geri, kam jums streikas? Jie duos jums visko ir be streiko.“ Ir atsiranda silpnadvasių, kurie pradeda tą mintį sėti tarpe darbininkų, kad fabrikantai geri, kad jie duos visko, tik mes nesioorganizuokime. Bet ką mes tokiems agentams ir silpnadvasiams pasakome? Mes pasakome: „Jeigu tu nesidarbavai pasamdytas agentas, tai esi amžinas žioplis.“ Taip ir dabar yra. Jeigu tie žmonės, kurie „mažina“ Ameriką pavoju nėra Hitlerio agentai, tai jie yra amžini žioplai! Mūsų šalis nesirengia nieko užpulti, bet rengiasi tvirtai gintis. Šiame kare Europos ir Azijos diktatorių niekas nepuolė, bet jie puola ir naikina kitas valstybes. Amerikos ir Vokietijos karas priklauso ne nuo Amerikos, bet nuo Vokietijos. Jeigu vokiečiai nepuls Amerikos, Amerika neužpuls Vokietijos, ir tegul visokie pacifistai nelieja dėl to asarų. Tegul neklaidina Amerikos publika, tegul netrukdo Amerikos pasirusimo apsigynimui. Jeigu diktatoriai užpuls mus nevieningus, neprisirengusius gintis, tai mes pralaimėsime, taip kaip pralaimėjo daug Europos valstybių. Mes prie to negalime dvasileisti. Mes kuo pilniausia turime pasirėmę ir pasitiki prieša, kuris grasiina višam pasauliui.

S. Hillmanas ragino unijistus budėti ir būti ant sąryšio darbo unijose, kad visoki agentai, prisidengę „kairiomis“ frazėmis, nedarėtų darbininkų vienybės. Niekados nebuvo taip reikalinga darbininkų vienybė, kaip ji reikalinga dabar. Vienybėje yra mūsų galybė, pasakė Hillmanas, ir tuo pasibaigė susirinkimas.

F. Vaitukaitis su Algidu
dabar jau daktaras.

Birželio 7 vakarą ALP Kluibo svetainėje jaunam Algirdui Vaitukaitiui buvo įteiktas jokių pavojų nėra, nes ja apsaugoja Mažino linija. O kas atsitiko? Mažino linija tiek reikė, kiek cigareto dūmas! O ji nereiškė nieko todėl, kad Francūzijoje nebuvo stipraus ir vieningo darbininkų judėjimo. O nebuvo jo todėl, kad ten jį griovė komunistai ir fašistai iš vidaus. Tas nevieningumas darbininkuose ir parbloškė Francūziją. Mes esame tų įvykių liudininkai.

Birželio 7 vakarą ALP Kluibo svetainėje jaunam Algirdui Vaitukaitiui buvo įteiktas jokių pavojų nėra, nes ja apsaugoja Mažino linija. O kas atsitiko? Mažino linija tiek reikė, kiek cigareto dūmas! O ji nereiškė nieko todėl, kad Francūzijoje nebuvo stipraus ir vieningo darbininkų judėjimo. O nebuvo jo todėl, kad ten jį griovė komunistai ir fašistai iš vidaus. Tas nevieningumas darbininkuose ir parbloškė Francūziją. Mes esame tų įvykių liudininkai.

Potvinio Apsemtas Miestelis Pennsylvanijoje

Nuo didelių liučių šiomis dienomis patvino Monongahelos upė Pennsylvanijoje, užliedama daug miestelių ir farmų. Šiame vaizdely matosi apsemtas Elizabetho miestelis apie 30 mylių nuo Pittsburgho.

baigos kalbėjo ir jaunas Dr. Algirdas Vaitukaitis. Jis dėjo savo tėveliams, kurie dėjo didžiausias pastangas ji išmokslinti; jis taip pat dėkojo giminėms, draugams ir pažįstamiems, kurie atėjo į jo banketą pagerbti jį.

Bankietui pirmininkavo Tamo Vaitukaitis, kuris viename universitete profesoriauja.

Vytautas Katilius.

LOWELL, MASS.

Ar galima nuo komunistų
pradėjo augti lietuvių
klubas.

Lowellio DLK Vytauto Kluibo apsemtas nuo paratlonavusių narių, emėsi intensyviau darbo dar daugiau padidinti narių skaičių, kurie bus tikri Lietuvos sunys. Tam darbu pasiryžo kiekvienas Kluibo narys. Jie šiandien darbo pasėkos jau matosi. Jau gauta gražus jaunimo burių, kuris jau spėjo sudaryti Kluibo atletikos skyrių.

Jaunieji atletininkai yra užsimoję įkurti sporto kambarį, nors su smulkiais sporto įrankiais, ir skaityklą, kur galima būtų gauti pasiskaityti žurnalų ir laikraščių. Tas užsimojimas gal būtų greitai bus įvykdytas, nes Kluibas turi atliekamų patalpų ir padės finansškai.

Antras gana naudingas darbas, kuris jau yra baigiamas, tai pakeitimas Kluibo vardo. Prieš 20 metų, kada šis Kluibas susitvėrė, jis pavadino DLK Vytauto Kluibo vardu. Bet iki šiol niekas kitaip jo nevadino, kaip Lietuvių Piliečių Kluibas, nors oficiališkai jis to vardo neturėjo.

Atsiskyrę komunisteliai nutarė įkurti sau atskirą klubą ir pavadino jį Lietuvių Pašalpos Kluibu. Bet ir jie savo vardo nevertė, o vadinosi „Lietuvių Piliečių Kluibu.“

Kadangi mūsų Kluibas gyvuoja jau 20 metų ir visuomet buvo žinomas kaip Lietuvių Piliečių Kluibas, o komunistai šitą vardą pavogė, tai mes nutarėm dokumentaliai šitą vardą įteikti kaip oficialų mūsų klubo vardą, ir tas darbas jau padarytas. Jį atliko klubo įgaliotas narys B. Peslikas. Kluibo nariai tuo labai patenkinti ir labai dėkingi Peslikui už jo pasidarbavimą.

Kluibo vadovybė praneša, kad dabar Kluibas atmoška pinigų, kurie buvo paskolinti kempė perkant. Nuosimčiai už tas paskolas bus mokami tik iki 1941 m.

tu liepos 1 dienos. Taigi pasakojau davejai prašomi kreiptis į Kluibo išdėdintą P. Sauliną — jis atmokės sumą ir priklausancius nuosimčius.

Rep. Vyt. Ramonėlis.

MANCHESTER, CONN.

Svetainės Bendrovė atžymėjo 10 metų savo gyvenimo.

Gegužės 25 d. vietos lietuvių salės bendrovė minėjo savo 10 metų sukaktį. Tuo tikslu buvo suruostas banketas su prkalbomis ir muzika. Programa prasidėjo himnais, 2 v. popiet. Tvarią vedė bendrovės pirmininkas K. Bočys. Vedamąją kalbą pasakė SLA prezidentas adv. Bagočius, kuris Manchesterio lietuviams visuomet patinka. Kadangi šiose iškilmėse buvo daug miesto valdininkų, tai adv. Bagočius kalbėjo angliškai ir jo kalba padarė labai gerą įspūdį ir svetimtaučius. Mums, lietuviams, tas reikia didelę garbę valdininkų akyse, kad mes turim tokių gerų kalbėtojų, kurie gerai supranta šios šalies santvarką ir politiką. Tik gaila, kad tuoj pabaigęs savo kalbą adv. Bagočius apėjo Manchesterį, nes turėjo skubėti į Massachusetts valstijos Lietuvių Dieną.

Toliau mūsų bankete kalbėjo miesto majoras, legislaturas atstovai ir policijos valdininkai. Kalbėjo ir lietuviai svečiai, B. Vedeikis iš Hartfordo ir J. Gerdauskas iš Berlin, Conn. Taipgi kalbėjo ir vietinių draugijų atstovai. Jie įteikė ir piniginių dovanų. Dalyvavo visos Manchesterio draugijos ir Hartfordo Lietuvių Ukės Kluibas.

Banketas buvo puikus. Panelei M. Zorskaitei vadovaujant, jaunos mergaitės sudainavo kelią dainelių. O kas norėjo, galėjo prie geros orkestrės ir pasišokti. Bendrovė gerai tvarkosi, namas jau išmokėtas ir visas vidus jau įrengtas. Visa tai kainavo bendrovei virš \$17,000. Mat, kur vienybė, ten ir galybė. Mažas skaičius lietuvių vieningai dirbdamas atliko didelį darbą.

Dalyvis A. B.

STATO \$50,000,000 PLIENO ĮMONĘ.

Iš Pittsburgho pranešama, kad U. S. Steel Corporation ruošiasi statyti už \$50,000,000 naują plieno įmonę plienui gaminti. Ji busianti statoma Pittsburgho priemiesty Homestead.

LIETUVIŲ SOCIALISTŲ
SAJUNGOS 35 METŲ
SUKAKČIAI.

[Mūsų draugė A. Liutkuvienė dalyvavo socialistų bankiete, kuris nesenai buvo surengtas Bostone LSS 35 metų sukaktį paminėti, ir, sužavėta nepaprastai gražia to bankieto nuotaika ir pasakytomis tenai kalbomis, parašė šį sveikinimą socialistams.—Red.]

Sveiki gyvi, jūs draugai karžygiai, užu laisvę žmonių bekojimą! Darbo minių skriaudžiamųjų teises ginti jūs nenustojat. Su tvirta vilčia, su šviesia minčia nesate darbo žmonėms apšvietimą — į bakuzės tamsias, į dirbtuves troškas, kur skriaudžiami vargšai dėjuoja...

Nors šiandien mūsų tarpe yra daug paklydimų, ką trukdo mūsų veikimui, bet sulauksim aušros ir šviesesnės dienos — vienybės pašalins prispaudimą.

Už metų — kitų, po sunkių vargų, išsiblaivys skliautai aptemę, tik draugės — draugai, dirbkim rimtai!

(Mintis iš J. Smelstoriaus parašytų eilių. Aš tas eiles deklamavau Philadelphiaj švenčiant „Kovos“ 10 metų sukaktį, ir dabar tą mintį pritaikau prie LSS 35 metų sukakties.)

A. Liutkuvienė.

ONA JABLONSKAITE
GAVO \$5150.

Ona Jablonskaitė, 21 metų amžiaus mokytoja iš Pittsfieldo, Me., buvo apskundus vieną laivų kompaniją reikalaujama \$200,000 atlyginimo už padarytą jai „gėdą ir skausmą.“ Ji tvirtino, kad nuėjus jai pažiūrėti to laivo, vienas jo tarnautojas ją užpuolęs nedorais tikslais. Teismaus pripažino jai \$5150.

SVEČIAS IŠ BRAZILIJOS

Čia yra parodytas Brazilijos spaudos departamentu viršininkas, S. B. de Hollande, kuris šiomis dienomis atvyko į Jungtines Valstijas. Sakoma, kad jis buvęs čia pakviestas Valstybės Departamentu.

ŽINIOS IŠ PIETŲ AMERIKOS.

Kaip Montevideo komunista
iki įventė Gegužės Pirmą.

Montevideo miestas yra Urugvajaus sostinė, kur yra nemaža komunistų, tačiau paskutiniiais laikais jie pradėjo dangstytis jau kitokiais vardais. Tas ryškiausia matėsi šįmet per Pirmos Gegužės šventę.

Pirmą Gegužės dieną komunistai šįmet savo vardu čia visai nepasirodė. Jie sulindo po įvairių sindikatų ir nepartinųjų organizacijų dymas teisme atsverdavo skraiste, ir demonstraciją surengė tų organizacijų vardu. Bet oratoriai buvo daugumoj komunistų lyderiai, kurie savo kalbose smarkiai kritikavo Angliją ir Suv. Valstijas, bet nei vieno protesto nereiškė prieš Hitlerį. Gal todėl ir komunistinė vėliava su kuju ir piautuvu komunistai patys sarmatinosi nešti per 1-mąją gegužės. Jų demonstracijose jautėsi paradoksalai ir prislėgtas upas. Nei vienas jau nešaukė „tegyvuoją Stalinas.“

Po pietų, apie 3 val., demonstravo anarchistai, Antitotalitarinio Komiteto vardu, smarkiai kritikuodami komunistus už fašizmo remimą, ir nesigailėdami taip pat karčių žodžių viso pasaulio imperializmui. Jiems solidarizavo batlistai ir nuo komunistų partijos atskilus Bolševikų-Leninistų Lyga, priklausanti prie IV-tojo internacionalo.

Vakare, apie 10 val., prasidėjo Socialistų Partijos demonstracijos. Kalbėjo Dr. Frugoni, Argentinos Socialistų Partijos delegatas Américo Ghioldi ir kiti, smarkiai kritikuodami visas diktaturas. Ir čia pat klausė: kodėl Stalinas nuėjo su Hitleriu, kurio triumfas reiškia mirtį ir vergiją darbo klasei? Publika šaukė: „Šalin Hitleris! Šalin Stalinas! Šalin visi budeliai diktatoriai.“

Kiek pas ką dalyvavo publiks? Komunistai sako, kad pas juos buvę 40,000, anarchistai — taip pat 40,000.

Leiskite pasakyti teisybę: pas juos visus dalyvavo tik pusė tiek, kiek jie patys sako. Pas socialistus buvę apie 50,000 žmonių.

Bet svarbiausia yra tas, kad komunistai stalinistai jau vis labiau vengia savo

IŠ KANADOS.

Toronto lietuvių ir čekoslovakų bendras piknikas.

Birželio 22 d. Toronto lietuvių ir čekoslovakų C. C. F. kuopos rengia išvažiavimą (pikniką). Išvažiavimui vieta paimta ytin graži ir patogi, šokiams yra gera platforma, o laike šokių gros linksma čekoslovakų muzika. Bus bufetas su šaltais ir karštais užkandžiais.

Programoje bus ir įvairių pamarginimų, lenktynių ir tt. Visi Toronto ir aplinkinių lietuvių yra kviečiami šiame piknike dalyvauti. Išvažiavimo vieta visai arti miesto, vos 9 mylios. Važiuojant Bloor st. vakarų link į 5-tą kelią, važiuoti iki Summerville Market. Čia suktis po dešinei ir važiuoti iki tilto. Tiltą pervaziavus, suktis į kairę ir tuoj privažiوسي pikniko vietą, nei pusės mylios nevažiuos. Vieta bus atžymėta atatiknamu užrašu. Neturintieji savo karų tesusirenką ant kampo Queen st. W. ir Gorevale av. lygiai 1:30 valandą popiet.

Rengėjai.

tikrojo vardo ir vėliavos, kuri reiškia Stalino vėliavą ir Stalino vardą. — Stalino viskas. Stalinas reiškia daugiau, negu milijonai pasaulio darbininkų! Štai kodėl stalinistai už Staliną atiduoda visą pasaulį.

Prieš karą, ypač baudžiamos laikais, vienas bajoras buvo daugiau vertinamas, negu 10 kaimiečių; vienas kunigas daugiau, negu 15 muzikų. Jų parašas ir palinėjimų organizacijų dymas teisme atsverdavo nuo 10 iki 15 muzikų parašų bei liudininkų. Žodžiu saku. Bet oratoriai buvo daugumoj kunigas ant svarstyklėse daugiau svėrė, negu muzikas su kumele. Vėžimu, pačia ir vaikais.

Bet vis dėlto, kiek sveria Stalinas — nesvėrė tiek nei vienas. Nei caras nesvėrė tiek daug.

Kalbant apie Staliną, komunistai reikia nusiimti kepurę.

Demonstrantas.

KIEK KAINUOJA RADIJO
VALANDOS.

Federalė susisiekimo komisija savo raporte Kongresui praneša, kad vakare viena radijo valanda ant National Broadcasting Co. melynų tinklo kainuoja \$8.240, o ant raudonojo tinklo \$10,780. Columbia Broadcasting System ima \$9,410 už vieną valandą.

Tie tinklai turi po keliasdešimt radijo stočių.

Lietuviški radijo pusvalandžiai moka tarp \$35 ir \$50, nes jie transliuojami ne per visą tinklą, o tik iš vienos kurios nors vietinės stoties, ir tai iš menkesnės.

LAISKAS IŠ LIETUVOS.

P. Rusevicia, 651 Dupplin Road, Victoria, B. C. mums priuntė gautą iš Lietuvos laiską nuo savo svogerio. „Keleivys“ talpinam tik dalį jo.

„Dabar pas mus nauja tvarka, žemėlė purename, kuri skaitosi valdžios nusavintai, nes visos žemės, miškai ir vandenys paimta valdžios nuosavybė, o mums kol kas palieka ją purenai. Praėjusiais metais, „paciam įkarštyje“, mūsų visą ūkį buvo įtraukę į sąrašą visiška atimti, bet kol kas da leidžia gyvent, Nors visos tas mūsų sklypas susideda vos iš 33 margų.

Toks mūsų dabar gyvenimas... Butinai reikalingų prekių negauname. Prasti batai kainuoja 300 rublių, medžiagai rubrams pasakiskos kainos ir negalima gaut, bet už žemės ūkio gaminius labai pigiai gauname. Už rugių centnerį 9 rub. 50 kap. (centneris — 100 svarų), kviečių 14 rub. Tai apie batų ar kostiumo įsitaisymą reikia užmiršti. Žiema buvo pusėtinai šalta, diena iš dienos apie 25 šalčio ir didelės pūgos. Tai mus taip ir kankina visokie negalavimai. Tik viena saulė šviečia... Tai svogeruk Petruk pas mus tokios narynėlės. Kitokių rasyt negalim, laiškus patikrina. Tamstos tėčius gavo nuo jūsų laiską, laiškas kelyje išbuvo pusę metų. Be to pranešu, kad pas mus laikraščiai negaunami. Tėvas užsiprenumeravo rudeny „Valstiečių“ laikraštį, pasakė gaus tik kovo mėnesį, tai gyvenam be jokių žinių. Turim radiją, bet tas nieko nepraneša, tik agitacija kad dabar viskas labai gerai. Turėjom su tėveliu medžioklinius šautuvus, tuos atėmė. Neduoda leidimo nei tą niekniekį laikyti. Labai prašu parašyti mums laiską ir kandauski naujienų. Viso geriausio linkime visi. Svogeris (pravarde išleidžiam).

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Tegul bus pagarbintas, Maikie!

—Sveikas gyvas, tėve! Ar jau tave paleido?

—Kad manęs niekas ir nelaikė.

—Žmonės kalbėjo, kad policija buvo pasodinus tave belagėn.

—O kas tokias pletkas leidžia? Ant sudo paduosiu!

—Be juoko, tėve, kur gi tu buvai prapuolęs?

—Turėjau labai ilgą kelionę, Maikie. Kol sugrįžau, padnackai visiškai nuplyšo.

—Ar galima paklausti, kur taip toli keliavai?

—Buvau nuėjęs į Mišingano ūstaitę.

—Gal norėjai pasakyti Michiganą?

—Jesė.

—O ką tenai veikėi?

—Ar gi tu, Maikie, neskaitei gazetose, kad ant Bačino farmos tenai buvo susirinkę mūsų tautininkai, kurie apvinko Smetoną savo karalium?

—Žinau, žinau.

—Tai ir aš buvau tenai numaklėnes.

—Pėkščias?

—Šiur, kad pėkščias. Juk aš savo locono armabilo neturiu.

—Na, o kaimo tau Smetona patiko? Juk teko susipažinti, ar ne?

—Taigi taip išėjo, Maikie, kad nesusipažinom.

—Kodėl?

—Pervėlai nuejau. Buvau jau no visų ceremonijų, tik cigarečių radau daug prirukytą. Ale čyp cigarai. Matyt, tenai buta "Sandaros" redaktorius, ba jis ruko tokius, ką tris už nikeli. Ir prisibaudytą, akurāt kaip "Sandaros" redakcijoj.

—Reiskia, veltui savo kojas vargina. Reikėjo išeiti ankščiau.

—Aš, Maikie, iš namų išėjau gerai, ale vienas fermeris sumarudijo man čielas tris dienas.

—O kaip tai atsitiko?

—Ogi šitaip: einu amerikanku plentu ir žiuriu, kad prie medžio prikalta sėnas ir užrašyta: "Eggs." Po tuo samu, prie medžio pridėta kiaušinių. O aš jau buvau pusėtinai išalkęs. Apsisžiūrėjau, kad nieko aplinkui nesimato, tai prisidėjau į kišenį ir einu. Tik išgirdau, kad atsiveja fermeris su kėdė ir pradeda rekti, kad aš jo fermą apvogęs. Na, kokia čia vagystė, sakau, kad paėmiau pusę tužino kiaušinių. Lietuvoj, sakau, bolševikai paėmė iš ūkininkų ne-

tik kiaušinius, ale ir sviestą išvežė, ir lašinius atėmė, ir tai neprisipažįsta kad jie vergus. O tu, sakau, dėl kelių kiaušinių ermyderį darai. Sakau, šem an ju! Jei butum tikras dimikratas, sakau, tai magaryčioms da ir šnapso pakeleivingam žmogui užpūdytum. Žinok, sakau, kad aš einu iš Musų Čiužės ūstaitės, taigi gali priimti kaip svečią, o ne kaip vagį.

—O ką jis ant to atsakė?

—O jis, vaikė, nei klausyt nenori. Sako, ai don ker iš kokios tu peklos eini, ale mano kiaušinių negali nuplyšti. Veidimint, aš jam sakau: Dievas ne tau vienam tuos kiaušinius davė, ale visiems. O jis kaip šoks ant manęs su kuolu: šarap, sakau, tu big ful! Kiaušinius man deda ne Dievas, ale vis tos, o jos man kaštuoja pinigą. Na, ir pradėjo kabintis, kad aš jam užmokėčiau už tuos kiaušinius, o jeigu ne, tai jis nuvarys mane pas šerifą. Aš pinigų neturėjau, Maikie, tai jis pristatė mane prie darbo. Turėjau tris dienas malkas piauoti. Ir valuk to pavėlavau į tautininkų seimą.

—Na, tai dabar eik išsiimogot, tėve, nes matau, kad nuvargęs esi.

—Taigi taip išėjo, Maikie, kad nesusipažinom.

—Kodėl?

—Pervėlai nuejau. Buvau jau no visų ceremonijų, tik cigarečių radau daug prirukytą. Ale čyp cigarai. Matyt, tenai buta "Sandaros" redaktorius, ba jis ruko tokius, ką tris už nikeli. Ir prisibaudytą, akurāt kaip "Sandaros" redakcijoj.

—Reiskia, veltui savo kojas vargina. Reikėjo išeiti ankščiau.

—Aš, Maikie, iš namų išėjau gerai, ale vienas fermeris sumarudijo man čielas tris dienas.

—O kaip tai atsitiko?

—Ogi šitaip: einu amerikanku plentu ir žiuriu, kad prie medžio prikalta sėnas ir užrašyta: "Eggs." Po tuo samu, prie medžio pridėta kiaušinių. O aš jau buvau pusėtinai išalkęs. Apsisžiūrėjau, kad nieko aplinkui nesimato, tai prisidėjau į kišenį ir einu. Tik išgirdau, kad atsiveja fermeris su kėdė ir pradeda rekti, kad aš jo fermą apvogęs. Na, kokia čia vagystė, sakau, kad paėmiau pusę tužino kiaušinių. Lietuvoj, sakau, bolševikai paėmė iš ūkininkų ne-

tik kiaušinius, ale ir sviestą išvežė, ir lašinius atėmė, ir tai neprisipažįsta kad jie vergus. O tu, sakau, dėl kelių kiaušinių ermyderį darai. Sakau, šem an ju! Jei butum tikras dimikratas, sakau, tai magaryčioms da ir šnapso pakeleivingam žmogui užpūdytum. Žinok, sakau, kad aš einu iš Musų Čiužės ūstaitės, taigi gali priimti kaip svečią, o ne kaip vagį.

—O ką jis ant to atsakė?

—O jis, vaikė, nei klausyt nenori. Sako, ai don ker iš kokios tu peklos eini, ale mano kiaušinių negali nuplyšti. Veidimint, aš jam sakau: Dievas ne tau vienam tuos kiaušinius davė, ale visiems. O jis kaip šoks ant manęs su kuolu: šarap, sakau, tu big ful! Kiaušinius man deda ne Dievas, ale vis tos, o jos man kaštuoja pinigą. Na, ir pradėjo kabintis, kad aš jam užmokėčiau už tuos kiaušinius, o jeigu ne, tai jis nuvarys mane pas šerifą. Aš pinigų neturėjau, Maikie, tai jis pristatė mane prie darbo. Turėjau tris dienas malkas piauoti. Ir valuk to pavėlavau į tautininkų seimą.

—Na, tai dabar eik išsiimogot, tėve, nes matau, kad nuvargęs esi.

—Taigi taip išėjo, Maikie, kad nesusipažinom.

—Kodėl?

—Pervėlai nuejau. Buvau jau no visų ceremonijų, tik cigarečių radau daug prirukytą. Ale čyp cigarai. Matyt, tenai buta "Sandaros" redaktorius, ba jis ruko tokius, ką tris už nikeli. Ir prisibaudytą, akurāt kaip "Sandaros" redakcijoj.

—Reiskia, veltui savo kojas vargina. Reikėjo išeiti ankščiau.

—Aš, Maikie, iš namų išėjau gerai, ale vienas fermeris sumarudijo man čielas tris dienas.

—O kaip tai atsitiko?

—Ogi šitaip: einu amerikanku plentu ir žiuriu, kad prie medžio prikalta sėnas ir užrašyta: "Eggs." Po tuo samu, prie medžio pridėta kiaušinių. O aš jau buvau pusėtinai išalkęs. Apsisžiūrėjau, kad nieko aplinkui nesimato, tai prisidėjau į kišenį ir einu. Tik išgirdau, kad atsiveja fermeris su kėdė ir pradeda rekti, kad aš jo fermą apvogęs. Na, kokia čia vagystė, sakau, kad paėmiau pusę tužino kiaušinių. Lietuvoj, sakau, bolševikai paėmė iš ūkininkų ne-

tik kiaušinius, ale ir sviestą išvežė, ir lašinius atėmė, ir tai neprisipažįsta kad jie vergus. O tu, sakau, dėl kelių kiaušinių ermyderį darai. Sakau, šem an ju! Jei butum tikras dimikratas, sakau, tai magaryčioms da ir šnapso pakeleivingam žmogui užpūdytum. Žinok, sakau, kad aš einu iš Musų Čiužės ūstaitės, taigi gali priimti kaip svečią, o ne kaip vagį.

—O ką jis ant to atsakė?

—O jis, vaikė, nei klausyt nenori. Sako, ai don ker iš kokios tu peklos eini, ale mano kiaušinių negali nuplyšti. Veidimint, aš jam sakau: Dievas ne tau vienam tuos kiaušinius davė, ale visiems. O jis kaip šoks ant manęs su kuolu: šarap, sakau, tu big ful! Kiaušinius man deda ne Dievas, ale vis tos, o jos man kaštuoja pinigą. Na, ir pradėjo kabintis, kad aš jam užmokėčiau už tuos kiaušinius, o jeigu ne, tai jis nuvarys mane pas šerifą. Aš pinigų neturėjau, Maikie, tai jis pristatė mane prie darbo. Turėjau tris dienas malkas piauoti. Ir valuk to pavėlavau į tautininkų seimą.

—Na, tai dabar eik išsiimogot, tėve, nes matau, kad nuvargęs esi.

—Taigi taip išėjo, Maikie, kad nesusipažinom.

—Kodėl?

—Pervėlai nuejau. Buvau jau no visų ceremonijų, tik cigarečių radau daug prirukytą. Ale čyp cigarai. Matyt, tenai buta "Sandaros" redaktorius, ba jis ruko tokius, ką tris už nikeli. Ir prisibaudytą, akurāt kaip "Sandaros" redakcijoj.

—Reiskia, veltui savo kojas vargina. Reikėjo išeiti ankščiau.

—Aš, Maikie, iš namų išėjau gerai, ale vienas fermeris sumarudijo man čielas tris dienas.

—O kaip tai atsitiko?

—Ogi šitaip: einu amerikanku plentu ir žiuriu, kad prie medžio prikalta sėnas ir užrašyta: "Eggs." Po tuo samu, prie medžio pridėta kiaušinių. O aš jau buvau pusėtinai išalkęs. Apsisžiūrėjau, kad nieko aplinkui nesimato, tai prisidėjau į kišenį ir einu. Tik išgirdau, kad atsiveja fermeris su kėdė ir pradeda rekti, kad aš jo fermą apvogęs. Na, kokia čia vagystė, sakau, kad paėmiau pusę tužino kiaušinių. Lietuvoj, sakau, bolševikai paėmė iš ūkininkų ne-

tik kiaušinius, ale ir sviestą išvežė, ir lašinius atėmė, ir tai neprisipažįsta kad jie vergus. O tu, sakau, dėl kelių kiaušinių ermyderį darai. Sakau, šem an ju! Jei butum tikras dimikratas, sakau, tai magaryčioms da ir šnapso pakeleivingam žmogui užpūdytum. Žinok, sakau, kad aš einu iš Musų Čiužės ūstaitės, taigi gali priimti kaip svečią, o ne kaip vagį.

—O ką jis ant to atsakė?

—O jis, vaikė, nei klausyt nenori. Sako, ai don ker iš kokios tu peklos eini, ale mano kiaušinių negali nuplyšti. Veidimint, aš jam sakau: Dievas ne tau vienam tuos kiaušinius davė, ale visiems. O jis kaip šoks ant manęs su kuolu: šarap, sakau, tu big ful! Kiaušinius man deda ne Dievas, ale vis tos, o jos man kaštuoja pinigą. Na, ir pradėjo kabintis, kad aš jam užmokėčiau už tuos kiaušinius, o jeigu ne, tai jis nuvarys mane pas šerifą. Aš pinigų neturėjau, Maikie, tai jis pristatė mane prie darbo. Turėjau tris dienas malkas piauoti. Ir valuk to pavėlavau į tautininkų seimą.

—Na, tai dabar eik išsiimogot, tėve, nes matau, kad nuvargęs esi.

—Taigi taip išėjo, Maikie, kad nesusipažinom.

—Kodėl?

—Pervėlai nuejau. Buvau jau no visų ceremonijų, tik cigarečių radau daug prirukytą. Ale čyp cigarai. Matyt, tenai buta "Sandaros" redaktorius, ba jis ruko tokius, ką tris už nikeli. Ir prisibaudytą, akurāt kaip "Sandaros" redakcijoj.

—Reiskia, veltui savo kojas vargina. Reikėjo išeiti ankščiau.

—Aš, Maikie, iš namų išėjau gerai, ale vienas fermeris sumarudijo man čielas tris dienas.

—O kaip tai atsitiko?

—Ogi šitaip: einu amerikanku plentu ir žiuriu, kad prie medžio prikalta sėnas ir užrašyta: "Eggs." Po tuo samu, prie medžio pridėta kiaušinių. O aš jau buvau pusėtinai išalkęs. Apsisžiūrėjau, kad nieko aplinkui nesimato, tai prisidėjau į kišenį ir einu. Tik išgirdau, kad atsiveja fermeris su kėdė ir pradeda rekti, kad aš jo fermą apvogęs. Na, kokia čia vagystė, sakau, kad paėmiau pusę tužino kiaušinių. Lietuvoj, sakau, bolševikai paėmė iš ūkininkų ne-

tik kiaušinius, ale ir sviestą išvežė, ir lašinius atėmė, ir tai neprisipažįsta kad jie vergus. O tu, sakau, dėl kelių kiaušinių ermyderį darai. Sakau, šem an ju! Jei butum tikras dimikratas, sakau, tai magaryčioms da ir šnapso pakeleivingam žmogui užpūdytum. Žinok, sakau, kad aš einu iš Musų Čiužės ūstaitės, taigi gali priimti kaip svečią, o ne kaip vagį.

MUSŲ BIZNIERIAMS PASISKAITYT.

Musų biznierių mano,

kad unija reikalinga tik darbininkams, kurie dirba dirbtuvėse. Jiems tenka streikuoti, kovot už trumpesnes darbo valandas, už geresnį atlyginimą, todėl jie turi būti gerai organizuoti. Biznierių tokių reikalų neturi. Jie dirba patys sau, streikuoti nėra prieš ką, todėl ir organizacija jiems nereikalinga.

Bet jeigu biznierių šitaip galvoja, tai jis kaip tik ir parodo, kad jam reikalinga organizacija. Jis parodo, kad jis da nesupranta savo reikalų.

Biznierių reikalai yra kur kas platesni ir sudėtingesni, negu darbo žmogaus reikalai. Visų pirma, biznierių atlieka labai svarbų patarnavimą visuomenei. Prie dabartinės ekonominės sistemos, miestai be biznierių visai negalėtų egzistuoti. Štai tik mažas pavyzdys. Bulvės auga Maine'o valstijoje. Ar galėtų darbininkas žmona važiuoti iš New Yorko į Maine'o valstiją, kuomet jam reikalingas pekas bulvių? Jai viena kelionė kainuotų apie \$15—\$18. Dabar gi ji nusiperka peką bulvių savo mieste už 30 centų. O kas tas bulvės parvežė iš Maine'o valstijos? Biznierių.

Tą patį galima pasakyti apie pieną, sviestą, mėsą, cukrų, duoną, čėverykus ir net apie tabaką ir šnapsą. Jeigu nebūtų biznierių, kiekvienas iš mūsų turėtų važiuoti už daiktų pirktis tenai, kur jie gaminami, arba turėtų apsieiti be jų.

Dabar biznierių aprūpina visuomenę visais jai reikalingais daiktais. Už šią patarnavimą, žinoma, jiems lieka centas-kitas pelno. Bet kai kada jie daugiau skursta, negu darbininkas, kuris dirba dirbtuvėse. Jų pelnas apribotas, nes kiekvienas vis stengiasi parduoti prekes kuo pigiau, kad patrauktų daugiau kostumerių. Iš tų kelių centų, ką jie uždirba, jie turi užmokėti nuomą už krautuvės patalpą, turi užmokėti už telefoną, už elektrą ir taksas valdžiai. Kai biznierių visas bilas apmoka, jam pačiam kartais nieko nelieka, o kai kada ir bilų jis nejstengia apmokėti. Dažnai buna taip, kad žmogus sudeda savo pinigų į biznį ir turi bankrutuoti.

Fabrizo darbininkai su tokia rizika netenka susidurti. Taciau darbininkai turi unijas savo reikalams ginti, o musų biznierių neturi.

Taiigi laikas būtų biznierių supaprastinti, kad jiems taip pat reikalinga organizacija savo reikalams ginti. Jiems reikalinga vienybė ir solidarumas, kad nekentų vieni kitiems, bet remtų vieni kitus.

Be to, musų biznierių reikia mokintis ir lavintis. Amerikonių biznierių, ypač stambesniųjų, paprastai yra mokyti žmonės, baigę biznio kolegijas, specialistai savo srityje, bet ir tai turi savo organizacijas, laiko konferencijas ir suvažiavimus. ruošia paskaitas ir nuolatos lavinasi, tyrinėja naujus metodus.

O musiškiečiai biznierių dažnai ir procentu nemoka išskačiuoti. Pavyzdžiui, biznierių X turėjo per savaitę \$350 apyvartos ir padarė \$26 pelno. Koks čia bus procentas uždirbtas? Ar daugelis musiškių biznierių atsakys?

Arba imkim tokį pavyzdį: biznierių Y nusipirko naują cash registerį ir užmokėjo \$250. Kaip šitą sumą įrašyti į knygas: kaip nuostolį, kaip investiciją

ar kaip biznio išlaidą?

Tuos dalykus turi aiškiai žinoti kiekvienas biznierių, bet retai kuris žino.

Jeigu musų biznierių būtų susiorganizavę, jie galėtų pasikviesti tinkamą žmogų, kad kartas nuo karto duotų tokius klausimus paskaitų. Jie galėtų daug ko išmokti ir galėtų savo pelną padidinti.

Dabar musiškiečiai biznierių stengiasi pasidaryti daugiau pelno pakeldami vienu-kitu centu kainas. O šitokia praktika yra pati blogiausia, nes žmonės tada nebėra pas juos pirkti. Toks biznierių kaltina lietuvių, kad jie eina pirkti pas sveitimačius. Bet pirkėjų negalima čia kaltinti. Pirkėjai visuomet pirkis tenai, kur pigiau.

Kad biznis gerai sektųsi, tai kainas reikia mažinti, o ne kelti. O kad kainas būtų galima numazinti ir pelnas nenukentėtų, tai biznierių turi savo prekes pirkti pigiau. Gi pigiau galima nusipirkti perkant čielais vagonais, visiems susidėjus. Čia ir vėl reikalinga organizacija.

Organizacija galėtų turėti išlavintą pirkėją, kuris dabotų rinkos barometrą ir kaintų fluktuaciją. Kainos, matote, nėra pastovus dalykas: čia jos pakyla, čia vėl nukrinta, ir taip amžinai fluktuoja, kaip jūros paviršius. Prityrę biznierių tą fluktuaciją labai daboja ir perka tik tada, kada kainos nukrinta. Tuomet jie gali savo prekes pigiau ir parduoti. Tuo būdu jie igiia daugiau kostumerių ir jų pelnas kyla.

Amerikos Pilietai.

PER DIENĄ VOS TIK UŽDIRBA 1 SVARĄ DUONOS.

Okupavę Lietuvą, bolševikai vienus inteligentus areštavo, o kitus pašalinio iš darbų ir neduoda iš ko gyventi. Ypač okupantai kersija buvusiems šauliams, kurie buvo paruošti kovai už Lietuvos laisvę. Tik dabar pašalintuosius inteligentus bolševikai pradėjo vartyti prie miškų darbų, nes Lietuvos girias okupantai smarkiai naikina. Taciau miškų darbininkams yra nustatytas toks žemas akordinis atlyginimas, kad tik stiprus ir įpratęs prie sunkaus darbo žmogus vos pajėgia per dieną užsidirbti pusantro rublio. Tai yra lygiai tiek, kiek prie bolševikų kainuoja svaras duonos.

PERDIDELIS ARMIJAI.

Štai chigagietis Victor Karpus, kurio net armija nepriima dėl jo nepaprasto ūgio. Jis yra 6 pėdų ir 8 colių aukščio. Jis negali gauti nei pakankamai ilgos sau lovos, nei gatvės drapanų.

MAN NEREIKIA

(Dabar labai dainuojama daina Lietuvoje.)

Man nereikia turto, anei kapitalo—
"Laimės" mūs tėvynėj nesimato galo.
Kur tik pasisuksi, komunizmas žydi,
Mongolas lietuvių į "turmą" palydi.

Už Lietuvos laisvę garbinam Staliną,
Jis lietuvių turtą žydeliams dalina.
Smetonos paveikslų akys išbadytos,
Josif Džiugašvilį tenai pakabytas.

Jei netinka oras—bloga pasidaro,
"Patalsyt sveikatai" Sibiran išvaro.
Mes dėkingi Juozui už jo gerą širdį,
Musų tautos himno nieks jau nebegirdi...

Mūs tauta mažutė, bet jau padidėjo—
Tukstančiai mongolų čionai prigūžėjo.
Džiugėmės mes lenkus iš Vilniaus išviję,
Dabar užkariavom "matušką Rusiją."

Turim Džiugašvilį—Staliną ant sosto,
Jis musų tautelę su nagaika glosto.
Vistiek mes lietuviai stokim į komuną,
Garbinam Staliną raudoną karūną.

Pastarpėdis.

(Pabaiga)

EVOLIUCIJA IR REVOLIUCIJA

RAŠO PROF. V. ČEPINSKIS.

(Tęsa)

Šitie trukumai marksizmo ir aplamai socializmo galima prašalinti tik išsprendus visą eilę didelių reikšmės visuomeniniams gyvenimui problemų, kaip antai: nuosavybės problemą, pinigų ir kredito, administracijos ir tarptautinių santykių problemą. Netik utopinis socializmas, bet ir marksizmas ligi šiol pasitenkindavo bendromis schemomis visuomenės tvarkos ir nemėgdavo, nes nesugebėdavo, gvilidenti aukščiau nurodytų problemų. Ir šiandien tos problemos ne tikai kapitalistų, bet ir socialistų neišspręstos. Juk socializmas labai daug kalba apie viso pasaulio proletarų solidarumą; juk darbininkų Internacionalas buvo jau itin galingas prieš didįjį karą, o vienok tasai darbininkų solidarumas pasibaigė 1914 metais tuo, kad įvairių kraštų proletarai ėmėsi skaldyti vieni kitiems galvas. Vieno žodžiu, proletarai pasirodė tokiais pat siaurais ir menkais miesčioniškais patriotais, kokiais buvo jų naudotojai ir vadinami viduriniai visuomenės sluoksniai.

Socializmas daug ir plačiai kalba apie žemės, žemės turtų, susisiekimo priemonių ir panašiai nacionalizaciją, ir mano, kad jeigu tik tuos turtus nacionalizuoti, tai ir atsiras reikalinga grupė žmonių, kad tin-

kamai vartytų nacionalizuotą gamybą. O kur garantija, kad pastatyti ar išrinkti darbininkų atstovai protingiau ir padoriau vartys šitą gamybą, kaip kapitalistai ir jų grupės? Čia tas pats kaip ir su parlamento atstovais. Čia dar reikia surasti tinkamus rinkimo būdus, kad ar į parlamentą ar į imonės komitetą patektų visų pirma kompetentingi žmonės; reikia išaiškinti, kokie turi būti tų išrinktųjų santykiai su visuomene; reikia nustatyti jų atsakomybę ir jų iniciatyvos ribas ir panašiai; vienu žodžiu, reikia išspręsti administracijos, arba egzekutyvos problemą. Be to, kalbant apie žemės ir jos turtų nacionalizaciją, kila klausimas, ar tie žemės turtai, sakysim anglių kasyklas arba naftos išteklius, yra tik tos ar kitos tautos nuosavybė, ar gal visų tautų nuosavybė? Juk jeigu negalima pripažinti, kad šitie turtai būtų privatių grupių nuosavybė, tai taip pat negalima pripažinti, kad jie būtų nuosavybė tos ar kitos tautos arba valstybės. O šitaip klausimą statant, kila didelės komplikacijos ir jau net pasipiktinimas didelių kultūringų valstybių socialistų tarpe. Antra vertus, labai keistai atrodo, kad kraštutiniai socialistai griežtai stoja už kokios nors barbariškos tautos, kaip rifkabalai, tokių žemės turtų nuosavybės teises, kurie yra reikalingi visos žmonijos gyvenimui.

Pagaliau, pinigų ir kredito problemos irgi nėra išspręstos. Šitie dalykai susidarė tokios pat spontaniškos evoliucijos keliu nesąmoningai, kaip ir kitos ekonominės kategorijos. Pinigų vertės svyravimai ir kredito komplikacijos be galo sunkiai atsiliepija į plačiųjų masių gyvenimą. Reikalingi korektyvai, kad šituos svyravimus ir komplikacijas kas prašalintų; reikalinga sutvėrti pasaulinę valiutą, reikalinga sutvarkyti kreditą taip, kad gamyba galėtų plėtotis pagal reiką; reikalinga aprūpinti darbu visus ir atlyginti už tą darbą pinigais stabilizuotos vertės. Tai yra labai svarbūs dalykai žmonių gyvenime.

Istorija rodo, jog per visas buvusias revoliucijas tik tiek laimėta, kiek tų revoliucijų buvo gerai apgalvotų ir smulkiai išnagrinėtų problemų išspręsta. O kada revoliucijose buvo keliamos neapgalvotos problemos, tai ir revoliucijos jų neišsprendavo ir viskas pasilikdavo taip, kaip buvo. Taiigi, kalbant apie socialinę revoliuciją, reikia ruoštis prie jos nagrinėjant opias visuomenės problemas. Reikia galvoti apie tai, kad ta socialinė revoliucija būtų ne spontaniškas, fatalinis, o sąmoningas. Jei kitaip, tai ta socialinė revoliucija realizuos ne socialinę tvarką, o duos tik griuvėjus.

Pastaraisiais laikais labai daug kalbama ir socialistų tarpe apie didelę reikšmę revoliucijai gerai organizuotos, susipratęsios ir doros mažumos, ir tikima, kad tokia mažuma, atsidavusi visuomenės reikalui, laisva nuo visokių egoistinių motyvų, gali atlikti socialinę revoliuciją, primesti masėms naują tvarką ir, primetus tą tvarką, tinkamai išauklėti tas masės. Faktas yra, kad tokios mažumos turi didelės reikšmės evoliucijos procese, taip pat kaip turi didelės reikšmės atskiri nepaprasto gabumo ir nepaprasto dorumo asmenys. Individualinis pasišventimas, atsidavimas ir gabumas yra dideli dalykai evoliucijos procese. Bet manyti, kad tokia organizuota mažuma gali įvykdyti socialinę revoliuciją ir įkurti naują tvarką, yra tokia pat iliuzija, kaip manyti, kad nesusipratęsios plačios masės pasižymi nepaprastomis kurybinėmis jėgomis, nors ir paslėptoje formoje. Socializmas visų pirma yra didelis konstruktyvinis planas visuomenės gamybai sutvarkyti ir už darbą atlyginti. Šitam planui realizuoti, be abejo, labai naudingos ir brangios yra aukštos doros, plataus išauklėjimo ir didelės energijos žmonių mažumos. Bet taip pat tebėra būtina sąlyga, kad mokslo žviesos ir dora prasiskverbtų į masės; kad simpatijos, draugiškumo ir solidarumo emocijos tose masėse pakeistų pavydo ir neapykantos emocijas ir, pagaliau, kad tos masės suprastų, jog ir viešpataujantių ir pasiturinčių tarpe esama naudingų žmonių. Jeigu šitos sąlygos bus išpildytos, tai tada galima tikėti į socialinės revoliucijos laimėjimą.

Pastarpėdis.

(Pabaiga)

Pasiskaičius P. Klimo Lietuvos Istoriją

P. Klimas. Lietuvių tautos istorija. I tomas—nuo senovės (ligi 800 metų). Su paveikslais ir žemėlais. Rankraštis.

Ne kartą gyvenime atsitinka, kad žmogus, sąlygų verčiamas yra studijavęs vieną sritį, paskui gyvenimo buvo įstatytas į kitas vėžes, o iš pamėgimo ėmėsi darbo dar trečioje srityje. Taip yra ateitikių ne su vienu ir pas mus: Ne toli jįskodami, galime paimti nors P. Klimo pavyzdį. Studijavęs jis yra Maskvos universitete teisių mokslus. Jau bestudijuodamas, kaip ir kiti jautresni ano meto moksleiviai, gyvai yra dalyvavęs prieškarinėje Vilniaus spaudoje. Didžiojo karo užkluptas Lietuvoje, jis gyvai dalyvavo prie ano meto Vilniaus lietuvių politikų grupės ir aktyviai dalyvauja visuose darbuose, siekiančiuose atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Patampa Lietuvos Tarybos nariu, faktinai redaguoja 1917 metais įsikursi „Lietuvos Aidą“, rašo visą eilę raštų, kurių ano meto kultūrinis ir politinis darbas pareikalavo. Tarp kita ko parengia jis tuomet: (1) Skaitymų knygą lietuvių kalbos pamokoms; (2) Lietuva, jos gyventojai ir sienos; (3) Rusisch-Litauen. Statistisch-ethnographische Betrachtungen ir k. Jau vėliau, karui pasibaigus, P. Klimas parengia spaudai, su atitinkama įžanga, dokumentų rinkinį iš kovų meto už Lietuvos nepriklausomybę (francūziskai: „Le développement de l'état lithuanien, ir vokiškai: „Der Werdegang des Litauischen Staates“).

Tarp visų tų darbų dar karo metu, P. Klimas randa laiko ir savo mėgiamoms istorinėms studijoms, į kurias jis toliau vis labiau pasineria. Karui vos besibaigiant, P. Klimas skaito Lietuvių Mokslo Draugijos suvažiavime, o paskui tuoj ir skiriamu išleidžia „Lietuvių senovės bruožus“ (Vilnius, 1919 m.).

Stojęs po karo Lietuvos užsienio tarnybon, iš pradžių užs. reikalų ministerijoje, o paskui eidamas Lietuvos pasiuntinio pareigas iš pradžių Romoje, o po to Paryžiuje, P. Klimas nenustoja, šale savo diplomatinio darbo, tęsęs ir istorinių studijų. Paskelbęs jis yra iš tų studijų, be jau minėtojo darbo apie Lietuvos senovę, dar šiuos atskirus išleistus darbus: „Istorinė Lietuvos valstybės apžvalga“ (Kaune, 1922), „Musų kovos dėl Vilniaus“ (Kaune, 1923), „Ambrozio Contarini, Venecijos ambasadorius Lietu-

voje 1474-77 m.“ (Kaune, ir kt. Be to, dalyvavęs jis yra švietimo ministerijos išleistoje ir A. Šapokos redguotoje „Lietuvos Istorijoje“ (Kaune, 1936 m.), apdirbdamas joje nepriklausomos valstybės atstatymą ir nepriklausomojo gyvenimo laikotarpį.

Ištraukęs tokiu būdu į istorines studijas, P. Klimas nesitenkina betgi kokių vienu laikotarpiu ar atskirais darbais. Jį intriguoja gana drąsus žygis: patiekti Lietuvos visuomenei platesnį bendrą Lietuvos istorijos veikalą. Toks veikalas, jo spėjimu, gali pareikalauti art 10 tonų spaudos darbo. Musų istorija ligi šiol yra rupinėjusi daugiausia lenkai ar jų įtakoj dirbę lietuviai, rusai ir vokiečiai. Ir visokiškais tikslais, dažnai šviesius darbuose, siekiančiuose atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Patampa Lietuvos Tarybos nariu, faktinai redaguoja 1917 metais įsikursi „Lietuvos Aidą“, rašo visą eilę raštų, kurių ano meto kultūrinis ir politinis darbas pareikalavo. Tarp kita ko parengia jis tuomet: (1) Skaitymų knygą lietuvių kalbos pamokoms; (2) Lietuva, jos gyventojai ir sienos; (3) Rusisch-Litauen. Statistisch-ethnographische Betrachtungen ir k. Jau vėliau, karui pasibaigus, P. Klimas parengia spaudai, su atitinkama įžanga, dokumentų rinkinį iš kovų meto už Lietuvos nepriklausomybę (francūziskai: „Le développement de l'état lithuanien, ir vokiškai: „Der Werdegang des Litauischen Staates“).

Todėl rašyti jau dabar išsita Lietuvos istorijos veikalą yra drąsus pasiryžimas, reikalaujantis didelio atsidėjimo, kruopštaus darbo ir kartos meilės pasirinktam uždaviniui. Bet toks darbas yra gyvai reikalingas ne tik mūsų jaunajai kartai, bet ir bendrai mūsų integruojamajai, norinčiai turėti platesnį bendrą Lietuvos istorijos pažinimą.

„Lietuviui — sako visai teisingai P. Klimas savo I-o tomo pradžioje — Lietuvos istorija turi nusekti iš amžių į amžius ta lietuvių tautos kelia, kuriuo ji priėjo šiu dienų buti. Kaip ir kodėl lietuvių tauta, per amžių amžius tverdamą, yra šiandien tokia, o ne kitokia, ten, o ne kitur, ir kaip tat atsitiko, kad šiandien ji turi tų, o ne kitų sunkumų savo gyvatoje, — šit uždavinys, kurį gali pasiimti tikrai tyrinėtojas lietuvis.“

Šitain savo darbą supratęs P. Klimas savo istorijos I-me tome ima atsidėjęs tyrinėti visas tas žinias, kurių suteikia proistorės mokslas, kalbos liudymai, senovės raškai ir lotynų rašytojai. Visa savo tvirtinimų darbą autorius iliustruoja iškasinių paveikslais, žemėlais, senųjų autorių tekstais.

Cituotieji knygoje moks-

lo veikalai, kuriais autorius naudojasi, rodo, kad P. Klimas yra įdėjęs į savo darbą daug kruopštaus tyrimo. Analizuodamas proistorės bei kalbotyros faktus ir senovės raštus, autorius elgiasi labai atsargiai, darydamas savo išvadas. Jis jas visada pamatuoja ir vengia tuščių tvirtinimų. Skaitytas, sekdamas autoriaus protavimus ir išvadų, neturi pamato šį kartą rustauti ant jo, kad šis laužo iš piršto savo tvirtinimus.

Kokios gi aktualės naujos gali turėti tokie šiuo metu žilos senovės tyrinėjimai, kuomet negailestingas karas yra perbloškęs mus ir pavergęs mus nelaimėn? — gali kilti nevienam klausimas.

Man rodosi, tatau turi didelės naudos kiekvienam lietuviui, kurio tėvynę dabar terioja bolševikai. Beskaitydamos tokią P. Klimo lietuvių tautos istoriją, skaitytas lietuvis įsitikins, kad jis nėra iš akmenų išspirtas ir kad jis turi ilgą, seną ir garbingą praeitį, ne blogesnę už nevieną didelę tautą, ir kad jis todėl gali ja didžiuotis. Iš tos istorijos patirs jis tarp kita ko, kad jo probotiniai jau mažiausia nuo 2000 metų pirm Kristaus sėdi tose pat vietose kur ir dabar gyvena (tik senosios jų gyventos teritorijos buvo daug platesnės!). kad jie buvo jau ramūs sėsliai ir dirbo savo žemę daug geriau, anot senųjų rašytojų, negu nevienai germanų padėrmė, tebeklajojusi dar tuomet iš vietos į vietą.

Lietuviai gali su pakelta galva reikalauti sau lygių teisių kitų tautų bendruomenėje.

P. Klimo istorijos I-sis tomas meta nemaža šviesos į musų žiląją senovę ir surenka į vieną vietą visas tas į liečiančias žinias, kurios buvo ligi šiol pas įvairius autorius išmėtytos. Jis perleidžia jas per kritikos prizmą ir išsijoya iš jų visa, kas gali turėti reikšmės musų senovės paliudyti.

Gaila tik, kad visa tai tebėra dar rankraštis. Tėvynėi atsiradus nelaimėje, būtų naudinga ir pageidautina, kad atsirastų nors Amerikoje leidėjas ar tam susibūrusi geros valios žmonių grupė, kuri pasiimtų leisti vieną po kito P. Klimo istorijos tomus. Pirmasis tomas yra jau baigtas ruošti ir galėtų būti pradėtas spausdinti. Dabar ruošiamas yra antras tomas, kuriam visa medžiaga yra jau parengta.

P. Klimo plunksna yra žinoma: jis rašo gyvai ir visiems suprantamai. Jo istorijos tomai, kartą išleisti, esu, tikras, nesimėtytys po knygynų lentynas: jie bus grobštomi ir skaitomi.

D-ras J. Saulys.

Lugano, 1941 m. bal. 30 d.

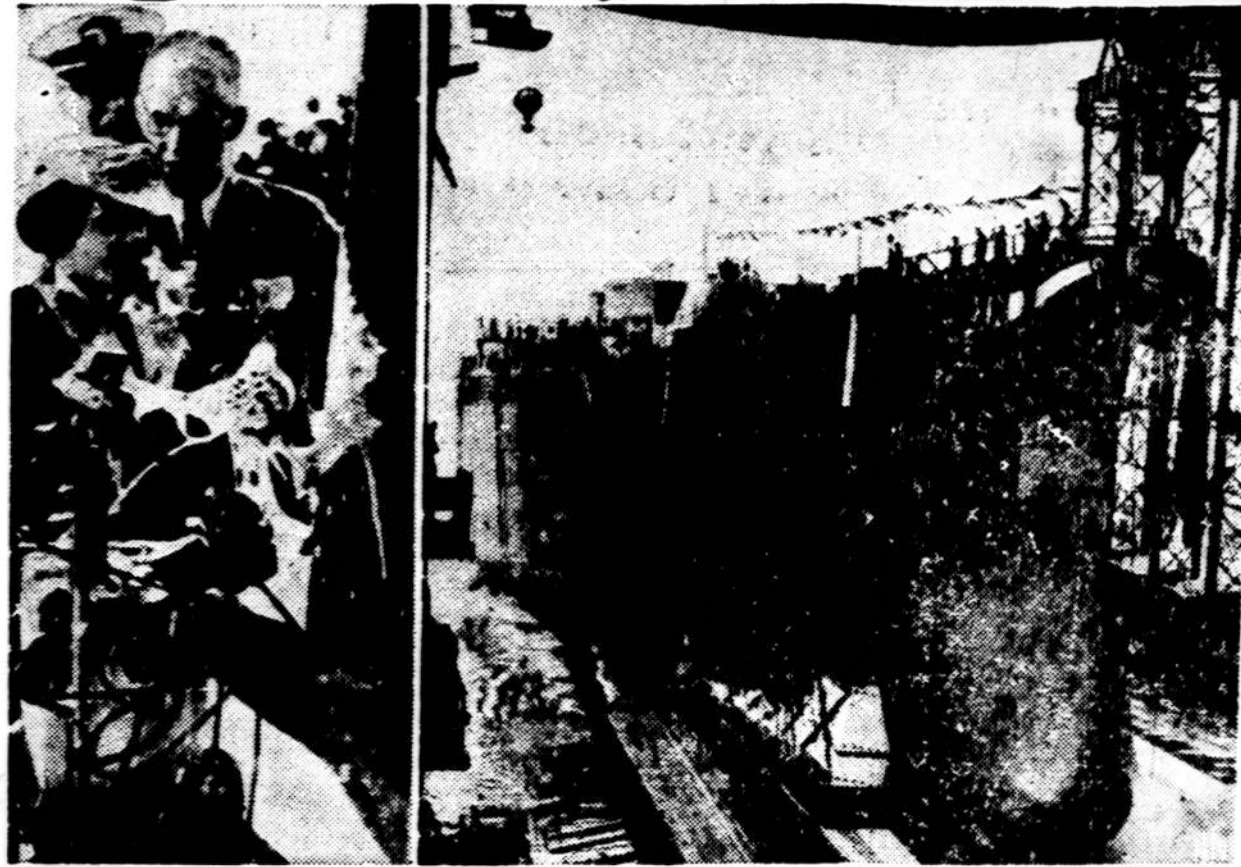
FRANCUZIJA PRADEJO SPAUSTI ŽYDUS.

Vichy valdžia išleido naujų įstatymų žydams spausti. Nuo dabar žydai bus taip rat suvaržyti neokupuotoj Francuzijoje, kaip iki šiol jie buvo spaudžiami nacių okupuotoj Francuzijoje. Vichy valdžia aiškina, kad bus varžomi dėl to, kad buvęs susektas jų samoklas trukdyti Francuzijos susiartinimą su Vokietija. Paryžiuje iki šiol buvo 140.000 žydų. Apie 12.000 jų jau sugrįžta į koncentracijos stovyklas. Einant naujų įstatymu, žydų advokatų ir gydytojų gali but nedaugiau kaip 2 procentai. Universitetuose negali but žydų daugiau kaip 3 procentai.

South Carolinos kongresmanas Hare įteikia diplomą savo sūnui Johnui, kuris baigė laivininkystės mokyklą New Yorke. Vidury matosi vice-admirolas Andrews.

Da Vienas Jurių Milžinas Amerikai

Štai da vienas super-drednotas, „South Dakota“, slėnka iš amden, N. J., laivų dirbtuvės ir jurą. Nelabai senai du kiti panašūs šarvuotai buvo nuleisti į vandenį, butent „North Dakota“ ir „Washington“. Čia parodytoji plaukiojančioji tvirtovė neša 9 kanuoles po 16 colių, ko neturi joks kitas karo laivas pasauly.

„Robin Moor“ Nuskindino Vokiečiai.

Pereitą savaitę rašėm, kad Pietų Amerikos vandenynse buvo nuskindintas Jungtinių Valstijų laivas „Robin Moor“, kurio žmonės turėjo gėlbėtis valtyse, ir iš keturių valčių tikait vieną išgelbėjo po dviejų savaitių Brazilijos laivas. Jau pirmutinėj žinioj buvo spėjama, kad šitą laivą bus nuskindinęs vokiečių submarinas, bet tikrų įrodymų da nebuvo. Tuo tarpu Hitlerio agentai naciai ir jų talkininkai komunistai pradėjo skelbti, kad tą laivą nuskindinęs anglai, „norėdami suversti bėdą ant vokiečių ir išprovokuoti Amerikos karą prieš Vokietiją.“

Bet dabar jau yra atvežti Brazilijon nuskindintojo laivo kail kurie žmonės ir vėrininkai. Juos tuojau pasitiko tenai Amerikos konsulas, ir Washingtonas jau turi oficialų raportą apie to laivo nuskindinimą. Faktai yra štai kokie:

„Robin Moor“ užpuolė vokiečių submarinas ir šovė kelis kartus. Liepdamas sustoti. „Robin Moor“ sustojo. Vokiečiai pareikalavo, kad to laivo kapitonas pribūtų ant jų submarino ir parodytų laivo dokumentus. Amerikos laivo kapitonas šitą reikalavimą išpildė. Vokiečiai peržiūrėjo dokumentus ir aiškiai matė, kad „Robin Moor“ yra New Yorko kompanijos laivas. Nežiurint to, jie nutarė šitą laivą sunaikinti. Davė tik 30 minučių laiko nuleisti valtis ir žmonėms susėsti. Baigianties 30-tai minutei, vokiečių submarinas paleido torpedą, kuri pataikė į laivo vidurį ir sprogo, išplėsdama laivo soną. Kad greičiau laivas nuskestų, vokiečių submarinas suvarė į jo soną da 30 žuvių iš savo kanuolės. Laivas tuoj nuskeno ir vokiečių submarinas pasinėrė po vandeniu. Ant jurių liko 4 valty su žmonėmis. Jų kapitonui vokiečiai buvo sakę

paskleisį radijo bangomis žinią apie jų likimą ir nurodysią vietą, kur jie randasi, kad kiti laivai galėtų juos paimti, bet niekas tokios žinios nėra gavęs.

Po dviejų savaitių Brazilijos laivas netikėtai vieną valtį pamatė ir jos žmonės išgelbėjo. Apie tris kitas valtis su žmonėmis nėra jokių žinių. Jos, matyt, bus jau žuvusios.

Šituo vokiečių elgesiu Amerikos spauda ir visuomenė baisiai pasipiktino.

SVIESTO KILOGRAMAS JAU 30 RUBLIŲ.

Paskutiniuoju laiku masolių okupuotoje Lietuvoje žymiai pakeltos maisto produktų kainos. Pav., sviesto kilogramas dabar kainuoja jau 30 rublių, cukraus 20 rublių ir tt.

Okupuotoje Lietuvoj kainos palaipeniui lyginamos su likusios Bolševikijos kainomis kur jos visą laiką buvo žymiai aukštinamos. Pirmą laiką maisto produktų kainos okupuotuose Pabaltijo kraštuose buvo paliktos žemesnės, bet dabar einama prie višiško susilyginimo su „brolisukų“ respublikų ubaevnu.

Kaune vienam pirkeiui duodama ne daugiau kaip 250 gramų (pusę svaro) sviesto ir vienas kilogramas cukraus. Maisto produktų mėnesis iš mėnesio vis labiau pradeda pristigti, nes gamyba eina mažyn, tuo tarpu Lietuva turi išmaitinti daugiau kaip pusę milijono raudonarmiečių šaranciu. Be to, maisto produktai dideliais kiekiais išvežami „galingojon“ sovietų Rusijon.

DR. JOSS KESINOSI NUSIZUDYTI KALĖJIME.

Bath, Me. — Pereitą savaitę čia kesinosi kalėjime nusizudyti Dr. Merrill Joss, kuris yra areštuotas dėl savo žmonos nužudymo. Laukdamas teismo, jis kalėjime persipiovė rankų gyslas ir be mažko nemirė nuo kraujpludžio.

TEISĖJAS ATSIKAKĖ TEISTI ŽMOGAUS UŽMUSĖJĄ.

Štai pavyzdys, kokių bešalių gali but teisėjų. Tulas Howard Raymond, 21 metų amžiaus vaikas, važiuodamas automobiliu neleistinai greitumu, užmušė Brocktone tulą Lawtoną. Užmušė ir nesustojęs pabėgo. Tai yra labai sunkus prasizengimas. Policija užmušėją sugavo ir pereitą savaitę jis buvo pastatytas prieš teisėją D. O'Connellį. Prokuroras pareikalavo, kad užmušėjas tuojau būtų nubautas. Bet teisėjas atsisakė jį teisti. Esą, as turiu brolį daktarą, kuris pereitą nedėdienį Brightone buvo automobilis suvažinėtas ir dabar jo gyvybė pavojuje. Prie šitokių aplinkybių man esą netinka teisti nusikaltėli, kuris taip pat yra žmogų suvažinėjęs. Ir teisėjas perdavė šitą bylą kitam teisimui.

24 LAIVŲ DIRBTUVĖS DUOTA PIRMENYBĖ.

Gamybai tvarkyti biuras (OMP) patvarkė, kad 24 laivų dirbtuvės, kurios dabar stato 289 laivus, turi teisę gauti pieno ir kitų medžiagų pirmą visų kitų. Dageiui šių pieno jų truksta, nes esamos tiryklos nebespėja jo pagaminti.

ORLAIVIŲ LINIJA TARP KANADOS IR ANGLIJOS.

Londono leidžiamas magazinas „Aeroplane“ rašo, kad tarp Anglijos ir Kanados greitai laiku busianti atidaryta orlaivių linija. Jos stotis šiaurės Atlanto busianti Montreale. Susisiekimui busią vartojami Jungtinių Valstijos statomi keturių motoru Boeningo konstrukcijos lėktuvai, žinomi kaip „skraid o m o s tvirtovės“. Juos operuosią Amerikos lakunai.

KAMPINE KRAUTUVE.

Ant rendos. Gera vieta, arti teatro, Kreiptis pas. P. A. JATUL 8) 813 Washington st., Stoughton, Mass.

TEVAI ŽIAURIAI KANKINO VAIKĄ.

Belmonto gyventojai vidurnaktį pašaukė policiją ir pasakė, kad italo Aucella garaže labai vaitoja vaikas. Pribuvus policija rado garą užrakintą, bet vaikas garsiai vaitojo. Policija duris išlaužė. Pasirodė, kad vaikas buvo priristas už rankų ir kojų prie geležinės lovos springų. Jis yra tik 5 metų amžiaus. Tėvas su motina teisinasi, kad įdėjo tą vaiką buvo išėję į miestą, bet išėdami palikę vaiką lovoje namie, kaip reikia. Kokių būdu jis pateko į garą ir kas jį priišo tenai, jie „nezina“. Policija šitai pasakai netiki, nes vaikas buvo garaže užrakintas ir raktas buvo pas tėvą.

PAJIESKOJIMAI

Mateušas J. Svila, Jono sūnus, pajieskau giminių Meliškių sodžiaus, Traskunų parapijos. Visu mano giminių prasau atsisaukt. As turiu išradęs ir užpatentavęs svarbias gydoles trijų rusių. Galima padaryti milijonų dolerių biznį, dirva plati; bet as esu vienu vienas, man reikia teisingų pagalbininkų. Atsisaukt greitai. Mat J. Svila, geri (7) P. O. Box 1193, Hartford, Conn.

Pajieskau draugo PETRO SALTE- NIO, Macejūnų sodos, Lelungų parapijos; prasau atsisaukt. Kurie žinot kur jis randasi, malonekt pranest jo adresą. Mateušas Ratkevičius (5) North Art Studio, 1142 N. Wells st., Chicago, Ill.

APSIVEDIMAI.

Noriu susipažinti su dora nasle ac mergina, kuri myli rimta seimyniską gyvenimą. Prašau rašyti taip: (4) P. V., P. O. Box 166, Devon, Conn.

Jieikau vietos ant farmos

As noriu padirbt nesunkiai be užmokescio ir už tai gaut pragyvenimą ir kambary. Kam toks vyras reikalingas, parasykite. Geriausiai nlyččiau pas nasle. W. I. 253 Broadway, So. Boston, Mass.

VAZIUOJŲ KANADON ANTONAS PILACKAS, Vilniaus gub., Staliskiu parapijos, Pakrovo kaimo, apie July 4 vaziuoja Kanadon ir Toronto miestą pas seserį ant vaka-ciu. Kurie is mano giminių ir draugų turite Kanadoje giminių ir norite met kad as juos pamatyčiau, atsisaukite tuojas. As patarnausiu kiekvienam. A. Pilckas, 1023 Westminster Hill Rd., West Fitchburg, Mass. Kanadiečiai, kurie mane pažįstate ir nerūstojate kokių nors žinių, apie July 4 galite kreiptis sekanciu adresu: Frank Vinskas, 355 Dundas st., W. Toronto, Ont.

Reikalingas Darbininkas

Dirbt ant farmos. Gali atsisaukt ir senas žmogus, bile tik mokytų melžti karves. Bill Abrams (7) R. I. Box 87, Canton, Mich.

Reikalingas Darbininkas

Ant Farmos, gera mokėtis ir užlaikymas. Atsisaukite greit. Platesnių žinių suteikis laisku. (4) Adam Balukewicz R. I., Custer, Mich.

Parduodu arba Mainau

MIESTE ANT NAMO 320 akierių, pilnai įrengta pieninė farma, 75 akieriai apseči. Gera žuodžemė, kurioje auga visokie pasidai. Geras vanduo, elektrika, geri keliai, arti prie miestelio, bažnyčios, mokykly. (6) MATT. DILLENBURGH R. F. D. No. 2, CARNEY, MICH.

PARSIDUODA DRUCSTORIS

Labai geroj vietoj, biznis toj vietoj varomas per 20 metų ir daroma geras biznis. Parsiduoda labai pigiai. S. Markunas (4) 390 Lafayette st., Bridgeport, Conn.

Petronelė Lamsargienė

Užlaikau visokias LIETUVISKAS VIDUOLIS nuo visokiu tų. Kurie urite kokius nesveikumus, kreipies pas mane; duosiu gero patarimą ir busit patenkinti. PET. LAMSARGIENE 1814 S. Water St., Philadelphia, Pa.

NAMŲ SAVININKAI

Dabar kasdien visos Prekės brangsta. Namų pataisymų Prekės ir brangsta, todėl nėra išrokavimo laukt kol jos pabrangs daug daugiau. Geriausias laikas taisyti dabar.

PAS MUS DAUG VISOKIŲ PREKIŲ GALIMA GAUT DA SENA KAINA.

Sienom popiera 6c. Rolis ir brangiau. Maleva—Varnish—Shells c 90c. ir brangiau. Aliejus—Tarpentinai—Le ad—Kalcimain—Lime—Plaster Cementas—Dratai—Stogam Popiera—Smala—Singeliai Viską, kas reikalinga prie taisymo namų, pas mus gausite žymiai pigiau. Didesnius kiekius pristatome dykai. Užeikite pasižiūrėt.

SOUTH BOSTON HARDWARE, INC.

JONAS KLIMAS,—VEDEJAS 322 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. Tel. SOU 1756 tarpe D ir E Streets

Karas Europoje

Jei norite žinoti apie karą ir kitus pasaulio įvykius, tai skaitykite „Naujienas“.

„Naujienos“ yra pirmas ir didžiausias lietuvių dienraštis Amerikoje. Užsirašykite „Naujienas“ šiandien. Naujienų prenumerata metams Amerikoje (išimant Chicago), \$6.00. Chicagoje ir Europoje—\$8.00. Money Orderį ar čekį siųskite:

„NAUJIENOS“

1739 South Halsted Street CHICAGO, ILLINOIS Susipažinimui kopiją pasiųsime velut.

MOTERIMS PASISKAITYT

SI SKYRIU TVARKO
M. MICHELSONIENE.

BAUBLYS

J. LAPENAS

Dusetų apylinkėje yra mai nusi juokus, vėl dingo Čiaunius ežeras, kurį iš visų pusių supa plačios pelkės ir miškai. Gražus būna Čiaunius pavasario vakarą, kada visa gamta išsipošia, o ežeras prisidengia paslaptingos ukanos debesėliais. Tiksliai aplinkinių pelkių gyventojai tesia savo koncertą; o ežere, kaip našlė ant savo vyro kapo, vaitoja baullys.

Da mažas budamas, mėgdavau sėdėti ant smėlio kalno ir svajodamas klausytis aplinkinių pelkių gyventojų koncertų. Labiausia man patikdavo žiūrėti į ežero spindantį paviršių, apsuptą žalių krūmų ir miškų vainikais.

Sykį tenai man besėdint, prie manęs priėjo mano kaimynas senelis Kuzma. Tai buvo labai senas senelis, kuris mokėjo daug pasakų. Labiausiai jis mėgdavo pasakoti visokių atsitikimų iš savo kareiviško gyvenimo.

Kuzma atsisėdęs tylėjo, ir retkarčiais traukdamas iš pypties dūmus, vis žiūrėjo į ežerą. Man apnyko jo tylia ir aš jį paklausiau:

—Seneli! Pasakyk, kas ten ežere taip liudnai vaitoja?

Jis tylėjo ir žiūrėdamas į ežerą, traukė savo jau užgesusią pyptę. Nusiplovęs, dėdamas pyptę į kišenę, jis prašė:

—Blogi bus metai žmonėms. Mies žmonės, nes baullys žmogišku balsu vaitoja. Aš jau tai gerai pastebėjau: jeigu baullys baubia gyvulių balsu, tai taisybės gyvulių krinta, o jeigu jis baubia žmogaus balsu, tai žmonėms buri nelaimę. Mat, baullys buvo žmogus.

Mane šiurpuliai nukratė, bet susidomėjęs prašiau senelį pasakoti apie baulį.

—Labai senai, kad net ir senesnieji žmonės nebeatmena, dar kada maskolis nevaldė musų krašto, šioje pusėje ežero, ant šito kalno, gyveno kaž koks Čiaunius. O kitoje ežero pusėje gyveno medžiotojas Žvirblis. Jis turėjo gražią dukterį—Grazytę.

Čiaunius ir Grazytę dažnai susitikdavo, ir budami laimę, pamylavo vienas antrą. Bet Žvirblis neapkenė Čiaunius, ir Čiaunius nedrįso prašyti Grazytės rankos. Vakarais Čiaunius laivelyje pasikeldavo per ežerą ir kada Žvirblio grįčioje visi užmigdavo, Grazytę eidavo pažerinti susitikti su savo mylimu Čiauniu.

Vieną kartą jis persikėlęs per ežerą, ilgą laiką vaikščiojo ežero krantais, laukdamas Grazytės, bet nesulaukė. Priėjus prie Žvirblio sodybos, jis švilpė lakšutės balseliu, bet veltui: savo numylėtos nesulaukė. Žvirblio grįčioje visi ramiai miegojo ir Grazytė savo mylimo seregną negirdėjo. Jis liudnas ir susimastęs grįžo į savo laivelį, kurį jis buvo palikęs pamiršęs nendryne. Priėjęs prie nendryne, jis pamatė savo laivelyje mergaitę, kuri pynė savo kasas. Jis sustojo atyčialai pažūrėjo, ir jam pasirodė, kad tai jo mylimoji Grazytė. Nusišypsodamas pamatė sau: „Aš ją pagasdiniau.“ Jis tylomis prieina prie laivelio. Staiga ji nustumia nuo kranto, ir jis įsoka į laivelį.

Tuo laiku mergaitė klinktį vandenį ir gana toli nuo jo iškilusi ant paviršiaus, links-

mai nusi juokus, vėl dingo ežero gėlmėse.

Čiaunius gyslose kraujas sustingo; jis manė, kad jo mylimoji Grazytė nuskendo. Ir jis nieko nelaukdamas šoko į vandenį gelbėti Grazytę. Jam beplaukiojant, apkabino jį graži laumė, ir abu dingo ežero gėlmėse.

Po kelių dienų ežero bangos išmetė į krantą papuoštą lukštų lapais Čiaunius laivą.

Labai nusiminė Grazytė netekusi savo mylimo berniuko, išblyško jos raudonos veidelis, ir nuo asarų paraudėjo jos žydrios akelės. Ji išstas dienas ir net naktis išbūdavo prie ežero, ir žiūrėdama į ežero palšas bangas, melniais žodeliais šaukdavo savo berniuką. Bet į jos melnius žodelius nieks nieko neatsakydavo, tik vakarais ežere vaitodavo baullys.

Vieną pavasario vakarą, kada užgeso linksma, šviesi saulutė, Grazytė sėdėdama ant ežero kranto užsūdo. Nubūdusi pajuto, kad jos visas kūnas drebėjo nuo šalčio, ir nuo rasos buvo drėgnai jos plaukai. Žiūrėdamas į apšviestą ežerą ir mato už nendryne palaidais plaukais mergaitę, kuri pindama iš vandens lelijų vainiką, dainavo:

Ciuci, liuli, mano mylimas berniuki!
Ramiai miegok ežero gėlmėse,
Ir skausmai negels tavo širdelės.

Grazytė surikis, „Tu laume! Atiduok mano berniuką!“ puolė į ežerą, norėdama laumę atkeršyti už mirtį savo nelaimingojo berniuko.

Iš ežero gėlmės nuskambėjo bausis juokas, kad net šiojupuliai perėjo per seną mišką.

—Ir man pačiam teko girdėti keliatą sykių naktį bausis juokas, — pertraukiau senelį.

—Tai mat, vaikeli! Čiaunius virto bauliu ir visą vasarą jis verkia laukdamas Grazytės vėlės: o Grazytės vėlė virto lakštingala ir miško tankmėje verkia, čiaukia, nesulaukdama savo mylimo berniuko.

Nesėpėjo jis baigti savo pasakos, kai nuskambėjo pelėdos ar apuoko pragariškas juokas. Tai buvo ištikro bausis juokas. Nutilo pelėda, bet aidas ilgai skambėjo, ir man kraujas gyslose nuo jo šalo.

GERAI SIUOS DALYKUS ZINOTI.

Sumaišyk 1 šaukštuką imbiero (ginger), pusantro šaukštuko sausos mustardos, pusantro šaukštuko druskos ir du šaukštus miltų; apibarstyk šituo mišiniu venšenos steiką ir apmušk, tuomet steiką spirgink. Bus labai gardus.

Porkčapsai bus daug gardesni, jei juos kepanč parbarstysi me salierų druska (celery salt), kurios galima gauti už kelis centus beveik kožno grosernėje.

Kepant makaronus kaserolėje, smaišyk peiliu iki kaulo ir pridys savotiškiau ir kitoks bus skonis.

Kepant šlaunį avienos, sumaišyk ją peiliu iki kaulo ir prikamsyk į tas skyles česnakų. Jei česnakų neturi, tai palaistyk mėsa francūzišku sosu (French dressing).

Kaip Apsirengti Važiuojant į Laukus

Jaunos miestų moterys ir merginos per visą savaitę laukia subatos arba vadinamo „week-endo“, kad galėtų išvažiuoti į laukus. Bet laukuose netinka jų miescioniskos drapanos. Girdose, byčiuose ir farmose drapanos turi būti palaidos ir iš pigios, bet stiprios materijos. Cėvėrykai turi būti žemom kurkom ir storos odos. Šiame vaizdely yra parodyti trys kostiumų pavyzdžiai, kurie labai tinka važiuojant į laukus.

MARGUMYNAI.

KEISTI EZERAI.

Afrikoje yra rasta ežerų, kurie turi savotišką vandens spalvą. Vienas keliautojas amerikietis užėjo Afrikos gilumoje ežerą, kuris turi gražiai raudoną spalvą. Tas ežeras, anot keliautojo, atrodė kaip didelis klanas kraujo. Tas pats keliautojas pasistengė sugauti ir žuvį iš to ežero, kurios pasirodė esančios taip pat tamsiai raudonos.

Pietų Amerikoje yra ežerų, kurių spalva violetinė, gražiai žalia, o pasitaiko net ir juodos.

Kai kurių tų ežerų spalva yra išaiškinta. Pasirodo, kad juose yra įvairių priemaišų, kurios vandens spalvą ir keičia.

Bet to, Pietų Amerikoje randasi nedidelė upelė, kuri yra tuo įdomi, kad jos pusė vandens yra žalios spalvos, o kita pusė rausvos spalvos. Svarbiausia, kad tos upės vanduo bėgdamas nesusimaišo, bet puikiai išlaiko bėgą kiekvieną atskirai.

KADA IR KUR PRADEJO EITI PIRMUTINIS LAIKRASTIS?

Nėra abejonės, kad kiekvienam laikraščius skaitančiam žmogui yra įdomu žinoti, kur ir kada buvo išleistas pirmasis laikraštis. Pirmuoju laikraščiu laikomas senoj Romoj leistas vardu „Acta Diurona.“ Jis išėjo daug metų prieš Kristaus gimimą ir buvo ranka rašomas vaškuotose lentelėse. Tame laikraštyje nieko daugiau nebuvo spausdinama, kaip tik imperatoriaus įsakymai, paskyrimai ir kitokie vyriausybės patvarkymai. Tas laikraštis buvo nepaprastai brangus ir jį galėjo skaityti tik turtingieji Romos patricijai.

Kiek vėliau, butent apie 200 metų prieš Kristaus gimimą, Kinijoje irgi pradėta leisti laikraštis, kuris buvo jau šiek tiek panašus mūsų dienų laikraščiams. Jį taip pat leido Kinų valdžia, bet šalia savo įvairių dekretų, talpino ir pamokančių rašinių.

Pradžioje tą laikraštį taip pat rašė kinai ranka. Bet toliau tas laikraštis tobulejo, kol atėjo į pilnai tobulo laikraščio formą. Ir jis išgyveno daugiau kaip 2000 metų.

JUOKAI.

PRIE SLIUBO.

Kunigas.—Pana Brigyta, dabar prieš Dievo stalą turi pasakyti teisybę, ar eini už Liudviko iš liuso noro, ar ne?

Davarka.—Dvasiškas tėveli, jeigu jau reikia tikrą teisybę pasakyti, tai pasakysiu, jog einu už jo dėl to, kad jis yra pirminis vyras, kuris pakalbino mane zenytis. Kito laukti nenorėjau, ba ir taip ilgai jau kentėjau. Sakau tikrą teisybę ir tegul pats ponas Dievas buna mano švieskas.

ADVOKATO PAREIGA.

Teisme vienas banditas sako kitam: „Žiūrėk, į teismą atėjo tas advokatas, kurį mes apkraustėm. Bus blogai; jis prieš mus liudys.“

Antras pėlikas: „Nebijok, aš jį pasamdžiau, kad jis mus gintų.“

UZVAZIAVO.

Vienas koncertų dainininkas norėjo kompanijai pasigirti savo populiarumu. Girdi, „kur tik aš koncertavau, iš visur gaunu laisų nuo moterų.“

„Matyt, neužmokėjai joms už burdą“, sovė jam kitas.

ZODYNELIS
LIETUVISKAI - ANGLISKAS IR ANGLISKAI - LIETUVISKAS. Telpa 18,000 žodžių. Labai parankus turėti lėšenyje. Gražiai apdarytas dirbtine skara, 160 puslapių. Parankesnis ir geresnis kitiems žodynėliams Lietuvių kalboje nėra. Gaunamas „Keleivis“. Kaina \$1.00

Ar Buvo Kristus?

MYTAI APIE KRISTU

Knygoje rasite legendas apie Kristų kaip jįsai buvo įdievintas, ir kaip tapo Dievo sūnumu.
Tikime į KRISTU, todėl turime žinoti kaip mytai apie Kristų susidarė. Žinosite kaip krikščionys pasivyno nuo pagonų pasakų apie Kristų, Kaldėjų ir Vėlyųjų šventos, o dabar krikščionys adina pagonias bedieviais. Atrastie kad net Biblija nežino kada Kristus gimė, mirė ir kada jįsai buvo pakryžiuotas.
MYTAI APIE KRISTU knyga turi 111 puslapių. Kaina tikiai 35 centai. Galima gauti „Keleivio“ ofise arba pas

T. J. KUCINSKAS,
3312 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams Mokytis Kalbą
SUTAISE DR. D. PILKA, Lietuvių Kalbos Mokytojas prie
MASSACHUSETTS DEPARTMENT OF EDUCATION
KAINA \$1.00.
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

Kaip Fakirai Lipa Virve į Orą?

Amerikoje, turbūt, nėra tokio žmogaus, kuris nebūtų matęs teatrose, kaip Indijos fakirai lipa virve į orą. Išmeta virvę į orą, ir ji atsistoja kaip kuolas. Nors viršutinis jos galas išrodo niekur nepririštas, tačiau fakiras lipa ja aukštyn, ir ji laikosi. Jis lipa, lipa ir galų gale išnyksta ore. Virvė tada nukrinta žemėn.

Zmonės žiūri į tas štuksas ir nežino, ar tikėti savo akimis, ar ne.

Bendrai yra toks įsitikinimas, kad judomuose paveiksluose tokie dalykai gali būti padaryti kokiomis nors gudrybėmis, bet pačioj Indijoj fakirai tikrai gali virvę užhipnotizuoti, kad ji niekur nepririšta stovėtų stačia kaip koks stiebas.

Yra net knygų parašyta, kuriose kalbama apie tos virvės paslapties neišaiškinamumą. Profesoriai, keliautojai, Rytų tyrinėtojai yra nemaža ir pasakaitų apie tai perskaitę. Pasakos apie „lipamą virvę“ yra pasakojamos tarp Europos baltvėdžių jau ištisus šimtmečius, bet faktas yra toks, kad iki šiol da nėra buvę nei vieno europiečio, kuris būtų savo akimis matęs Indijos fakirą lipant virve į orą. Faktas yra toks, sako magazinas „Life“, kad patys Indijos gyventojai, pamatę Amerikoje gamintas judomųjų paveikslų filmas su lipančiais į orą „fakirais“ klausinėja amerikiečių, kaip jie tatau padaro? Indijoj niekas tokių „triksų“ negali padaryti, net apskriusis fakirai tuo stebisi.

Taigi pasirodo, kad tą „lipamą virvę“ žmonės yra įsivaizdavę tik iš pasakų. Tikrovėje joks fakiras nėra tokia virvė į orą lipęs, lygiai kaip niekas nėra skraidęs „skraidomuoju kylinu“ arba „karpetu.“

Judomuose paveiksluose ištikrųjų tokius „triksus“ padaro, bet jie ir yra tik „triksai“, o ne tikrovė. Prieš fotografo aparatą aktorius išmeta oran virvę ir ji tuoj išsitempia. Dalis tos virvės buna nudažyta tokia spalva, kuri fotografijoje nesimato. Lipės ir medžio šaką ar ant kokio balkio darbininkas tą virvę užtraukia siulu aukštyn ir jos galą pritvirtina. Bet judžių kamera buna taip nustatyta, kad to, kas yra viršuje, nesiekia. Kad išrodytų, jog visa tai daroma po „atviru dangum“, kiek toliau už virvės nupiešia ant marškos dangų. Apširengęs fakiro kostiumu ak-

\$250,000 KOSTIUMAS.

Modelistė Audrey Harper demonstruoja Atlantic City maudyklės naują maudymosi kostiumą, kuris yra išsiuvinėtas brangiais akmenimis ir esąs vertas \$250,000.

RYMAS, Romanas. Ta knyga yra versta į visas kalbas, todėl kad yra gražiai aprašyta apie Rymą. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. 1909, pusl. 432. Drotai apdaryta \$2.50

Rašto Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį sutaisė Šernas, Aprašo, kokiū būdu žmonės rašyti išmoko, kokiū būdu išdirbo sav raštą kiekviena žmonių tauta ir tt. Chicago, 1905, pusl. 304. Apdaryta \$2.50

LIETUVIŲ LAISVES MYLETOJŲ DRAUGYSTĖ WAUKEGAN, ILL.

VALDYBA 1941 METAMS.
Jos Mačiulis — pirmininkas, 906 Prescott St. Waukegan, Ill.
F. Sedoravičia — pirm. pagalbin., 733 Lincoln st., Waukegan, Ill.
Suzana Gabris—nutarimu rast., 730 McAllister ave., Waukegan, Ill.
Emilija Kernagis—turty rast., 729 Vine Place, Waukegan, Ill.
K. Vaitiekunas — kasierius, 726 — 8th St., Waukegan, Ill.
KASOS GLOBEJAI
D. Lauraitis, K. Ambrozunas, MARSALKOS:
K. Pečiulis, J. Stoškus.
Susirinkimai buna pascutinį nedėdienį kožno mėnesio, 1-10 v. po pietų, Liguosybė Svetainėje, kamp. 8th ir Adams Sts. Waukegan, Ill.

SIELOS BALSAS

GRAZIOS EILES, DAINOS IR BALADOS.

Knyga papuošta daugeliu spalvotų puikių paveikslų, 223 puslapių dydžio, apie 150 įvairių eilių. JI PALINKSMINS JUŠŲ LAISVAS NUO

DARBO VALANDAS.

KNYGOJE YRA TRIJŲ RUSIŲ EILES:

TAUTISKOS, SEIMYNIŠKOS IR DARBININKISKOS TIKRAI GRAZI IR TURTINGA EILIŲ KNYGA.

KAINA TIK \$1.00.

Audimo apdarais \$1.25.

Kiekvienas turėtų papuošti savo knygyną miltis knyga. Kiekvienas nusipirke tą knygą pasiūlydama. Pirmąs geriausia siųgt „Money Order“. Popierinius galima siųgti tiesiog paprastame konverte, bet reikia išlikti užrašyti savo ir „Keleivio“ adresą ir nepamirškite prilypti už 35 centus markę.

“KELEIVIS”

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

ŽINIOS iš LIETUVOS

NEPAGAUTOS BOLŠEVIKŲ CENZUROS

KOLEL PRIE BOLŠEVIKŲ PASIDARĖ TOKIA SUIRUTĖ LIETUVOJE?

Pavyzdžiui, švenčionių kooperatyvas užsėkė vinių, o gavo žąsies plunksnų.

Dėl pasidariusios Lietuvoje suirutės daugiausia kaltas, žinoma, sovietiškas biurokratizmas: mažiausias reikalas turi eiti per visokius „planavimo biurus“, kur viskas labai ilgai užtrunka ir susimaišo.

Bet nemažiau prie tos suirutės prisidėjo ir tas faktas, kad visi prityrę vedėjai iš valstybės įstaigų tapo pašaliniai, o į jų vietas susėdėjo žydai arba atėjūnai rusai, kurie visai nemoka tokių reikalų tvarkyti.

Kad Lietuvą dabar valdo ne lietuviai, tai užtenka tik pažūrėti, iš kokių gaidžių susideda komunistų partija, kuri dabar yra vienintelė Lietuvos šeimininkė.

Jau buvo laikraščiuose rašyta, kad neseniai buvo susirinkusi Kauno bolševikų organizacijos vadovybė. Kaip praneša Paleckio „Tarybų Lietuva“, toje konferencijoje „lietuvių liaudį“ atstovavo šie „tovariščiai“: Pozdniakov, Ieik Meskup, Morozov, Šupikov, Paraščenko, Rudakov, Gladkov, Simanas, Ivanov, Sovostianov, Mikolajev, Ozerov, Stendelis, Rikalin, Minajev, Guščin, Kvaracej ir Michalevskij.

Šitie žydai ir maskoliai sudarė ir konferencijos prezidiumą.

Kita dieną komunistinio jaunimo organizacijos centro komiteto sekretorė „draugė“ Bordonaitė nusiskundė mokytojais, kuriuos reikią „auklėti“.

O „liaudies sumus“ Ieik Movšovič Meskup pasakojo, kaip „progresuoja“ komunizmas Lietuvoje. Štai jo žodžiai: „Stambiausiose įmonėse partija įsistvirtinusi. Yra eilė įmonių, kuriose turime vieną ar du narius, arba jų visai nėra. Paimsimė pramonę. Čia daug kas šluobuoja. Lenktynės darbo pakėlimas dažnai buvo pasiekiamas gaminių kokybės sąskaiton. Prekyboje irgi ne viskas tvarkoje. Paimsimė geležinkelius. Buvo laikas, kada Kauno geležinkelio stotyje buvo tiek daug neiškrautų vagonų, kad greit nebūtų buvę vietos pravažiuoti keleiviniams traukiniams. Daug kur nacionalizuoti namai palikti be priežiūros, nesirūpinama švarumu, nemokama būtų nuoma.“

Taigi lietuvių tarp Kauno komunistų kaip ir nesimato. Toj partijoj figūruoja tik Ieikai, Maūsos, Ozerovai ir

jiems panašūs. Ir šita partija dabar valdo Lietuvą. Nestebėtina, kad tenai kilo didžiausia betvarkė ir suirutė.

Amerikos lietuviams gerai yra žinomas „Lietukio“ vardas. Tai buvo Lietuvos žmonių prekybos kooperatyvas, jį valdė lietuviai. Dabar tą koop. ir visą žmonių turtą pasiglemžė žydai komunistai. Buvę „Lietukio“ direktoriai lietuviai A. Gedvydis ir J. Toliušis tapo areštuoti ir nežinia kur išgabenti. Šito kooperatyvo vadu yra atsistojęs Jonavos žydėlis Epštein, o darbininkų bei tarnautojų samdytoja paskirta kažin kokia Sora Rubinčik. Per šitos žydelkos „ankas eina visų darbininkų samdymas, ir todėl buvusio „Lietukio“ kooperatyve dabar yra jau daugiau kaip 50 procentų žydų. Lietuviai pašaliniai. Viršininkai jau visi be išimties yra žydai ir rusai.

Norint ką nors iš to kooperatyvo užsisakyti, užsargyką reikia duoti ne pačiam kooperatui, bet „Lietuvos planavimo biui“, o tas savo ruožtu siunčia tuos užsakymus „Sovietų Sąjungos planavimo biui“. Eidami per visokių biurokratų rankas tie užsakymai dažnai paklysta arba susimaišo ir pasidaro didžiausia betvarkė ir painiava. Patys bolševikų laikraščiai neseniai rašė, kad švenčionių kooperatyvas užsėkė vinių, o jam prisiuntė žąsies plunksnų! Bet dažniausia bėda taip, kad užsakius kokį daiktą, reikia išlaukti kelias savaites, o kartais net ir mėnesius, ir galų gale nieko negauni.

Todėl nestebėtina, kad Lietuvos žmonės dabar negali nieko nusipirkti. Krautuose stovi visai tuščios. Vietoj prekių, languose sustatyti Stalino ir kitų Kremliaus šulų paveikslai.

TARP LATVIJOS KOMUNISTŲ PASIDARĖ PIVOYNĖS.

Gauta žinių, kad Latvijoje iš komunistų partijos pašalinėti keli žymūs latvių komunistai. Jie esą kaltinami stotyje buvo tiek daug neiškrautų vagonų, kad greit nebūtų buvę vietos pravažiuoti keleiviniams traukiniams. Daug kur nacionalizuoti namai palikti be priežiūros, nesirūpinama švarumu, nemokama būtų nuoma.“

TAIGI lietuvių tarp Kauno komunistų kaip ir nesimato. Toj partijoj figūruoja tik Ieikai, Maūsos, Ozerovai ir

Surado Labai Mažai Beraščių Lietuvoje.

Bolševikų agentai nuo pirmos okupacijos dienos ėmė ausinti burnas, skelbdami „kapitalistinę“ Lietuvos kultūrą „atsilikimą“ ir „nepaprastai aukštą kultūros pakilimą“ Maskolijoje. Tokios pigios agitacijos tikslas bolševikai ėmė plačiai kalbėti apie neraštingumo ir mažaraštingumo likvidavimą „išlaisvintoje“ Lietuvoje.

Dabar „Tarybų Lietuva“ paskelbė oficialinius davičius apie surašytą beraščių ir mažaraščių skaičių. Į tą skaičių įeina visi gyventojai iki 50 metų amžiaus. Beraščių pasirodė tik 181,263 žmonės, arba nepilni 6% visų Lietuvos gyventojų. Galima paabejoti ir šių skaičių tikrumu, nes bolševikams rūpėjo parodyti „kultūrinį Lietuvos atsilikimą“, tad jie bus, be abejo, keliais nuosimniais skaičius padidinę.

Bet jeigu ir sutiksime su bolševikų agentų paskelbtais skaičiais, tai nepriklausomai Lietuvos valstybėje gali didžiulius savo atliktais darbais švietimo srityje. Tenka atsiminti, kad prie maskolių carų Lietuvos gyventojai buvo laikomi didžiausiu tamsumu. Nuvertus Nikolajaus jungą ir paskelbus nepriklausomybę, beveik trečdalis Lietuvos gyventojų buvo beraščiai. Per 22 nepriklausomo gyvenimo metus Lietuva yra pasieksusi, kad beraščių nuosimnis nuo 30 su viršum yra nukritęs, net pačių bolševikų daviniais, iki nepilni 6% vyresniosios kartos žmonių, kurie nebegalėjo lankyti Lietuvos mokyklų.

Tad bolševikai, surašydami beraščių ir paskelbdami tos statistikos davinius, išdavė, to patys nenorėdami, geriausią liudijimą nepriklausomos Lietuvos mokykloms. Jos per 20 metų buvo bebaigiančios likviduoti cariškosios Maskolijos paliktą analfabetizmą.

VISI LAIKRAŠČIAI ANT VIENO STALINO KURPALIO.

Mokytojas J. Kutra „Tarybų Lietuvoje“ skundžiasi, kad sovietinė spauda „pasidarė per daug vienoda. Vienas laikraštis nuo kito labai mažai nuo besiskiria. Dėl to pramušiuoju bebaigiančios likviduoti cariškosios Maskolijos paliktą analfabetizmą.“

LYTISKOS LIGOS ir kaip nuo jų apsaugoti. Parašė D. R. F. Matulaitis. Antra, peržiūrėta ir patvirtinta laida. Kaina 25c.

PAGARSINIMAI 'KELEIVY'

Norint, kad pagarsinimas būtų GREIT, reikia pridurti garsinimą administracijon netiesiai PANED. LIO VAKARO. Stumiant per patį, reikia pasiekti iki anksto, kad pasiektų mus ne vėliau kaip ponedė. ly. Vėliau gauti garsinimai 100 savaitės numerį nepajame patalpinti.

Norint, kad garsinimas nesutrukdėtų, reikia su pagarsinimu reikla siųsti ir mokėti.

DRAGUJOMIS rengiant planą, ar kitoki parengimą, trumpą pranešimą patalpinti už \$1.00. Už didesnius garsinimus skaitoma nuo cento.

Už pajėgėjimus darbininkų, padavimus ir kitokių smulkius pranešimus, kaina 2c. už šodį. Stambesniems raidėm antgalvis—15c. extra.

„Keleivio“ prenumeratoriams už pajėgėjimus giminių ir draugų, kaina 1c. už šodį. Mažiau pajėgėjimo kaina 50c.

Norint pasiekti su paveikslu, reikia pasiekti fotografiją ir klauv kaina.

„KELEIVIS“, 253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Anglų Apsupta Sirijos Sostinė

Si nuotrauka parodo vaizdą iš Sirijos sostinės Damasko per arabų „švento Kylimo“ atliktus. Dabar anglai su „laisvais francuzais“ turi Damaską apsupę ir tikisi greitu laiku jį paimti. Miestą gina Vichy francuzų valdžia, kuri pasidavė Vokietijai. Anglai nenori Damasko bombarduoti, kad nenukentėtų civiliai gyventojai.

UKININKAI APDETI NEPAKELIAMAIS MOKESČIAIS.

Turi mokėti okupantams duoklę ne tik pinigais, bet ir produktais.

Kaip jau buvo rašyta, bolševikų valdžia Lietuvoje išleido visą eilę „ukazų“, pagal kuriuos lietuvių ukinininkai turi atiduoti okupantams dalį savo derliaus. „Ukazais“ įsakoma atiduoti ne tik javus, bet ir galvijus, pieną, sviestą, vilnas ir kitus gaminius.

Tenka atsiminti, kad piginigini žemės mokesčiai yra palikti ir net žymiai padidinti. Dabar šalia šių piniginių mokesčių yra įvesta dar vad. natūralinė duoklė. Tai yra primityviškiausia mokesčių išrinkimo priemonė. Visose kultūringose valstybėse egzistuoja tikti piginigini mokesčiai. Mokesčiai natūra (daiktais) yra imami tikti labiausia atsilikusiose negyvenamose kolonijose. Taip pat yra žinoma, kad dar viduramžiais užkariotų kraštų gyventojai turėdavo laimėti mokėti duoklę (kontribuciją).

Dabar tokią kontribuciją maskolių okupantams turės mokėti ir Lietuvos ukinininkai: suvežti javų, bulvių, mėsos, vilnų, sviesto ir tt. Normos taip pat nustatytos pačių primityviškiausių būdu, būtent, nuo žemės ploto. Visai neatsižvelgiama į tai, ar ukinininkas augina gyvulių, ar ne; ar jo žemė susideda iš smėlynų, kuriuose tegalima užauginti bulvių ar grikių maišelį,—visa tai okupantams nesvarbu. Vis vien turi atvežti ir gyvulių, ir pieno, ir vilnų, ir javų, ir

bulvių. Elgiamasi lygiai taip pat, kaip negrų kolonijose Afrikos gilumoje. Ten nuo kiekvienos negro galvos reikalaujama suvežti paskirtą dramblio kaulo kiekį ar kitoki vietinį produktą. Tokia pat mokesčių sistema įvedė pavergetoje Lietuvoje ir maskolių okupantai, tik kaipo norma imama ne gyventojų galvų skaičius, bet žemės plotas!

Lietuvos gyventojų padėtis yra dar blogesnė, negu Afrikos negrų. Kaip ten bebūtų, bet baltieji užkariotai neša Afrikos negrams civilizaciją ir kultūrą. Tuo tarpu mongoliškai-maskoliški okupantai Lietuvą nori sulyginti su baskirų, mordvinų ir kitų laukinių klajoklių „kultura“. Pagaliau, iš Afrikos negrų taip piktai nesitūčiojama, kaip iš Lietuvos gyventojų. Už apiplėšimą ir negrų mokesčių įvedimą Lietuvos gyventojai turi dar gauti padėkas „genialiajam mokytojui ir tėvui draugui Stalinui...“

SVARBUS ISRADIMAS

TRIU RUSIU GYDUOLES.

Užpatentuos U. S.

No. 1. Nuo Dantų Gėlimo, for Tooth Ache, Irritations and Hardening of the Gums. Prasišalina dantų skausmą, užsivertijimą, sustiprina smegenis.

No. 2. Miracle M. J. S. Salve. Nuo senų ir svežių žaizdų, vočių, nuo Piles, nuo sutrūkusiu rankų ir kojų ir etc. Turėdami kokius skaudulius ir neapdėdami prasišalinti, pabandykit tą mosti.

No. 3. M. J. S. Salve nuo Rheumatis skausmų kojose, rankose, pečiuose, sprande, nuo užsivertijimo ir etc. Ta mostis tikrai skausmus jums išnašins. Reikėtų turėti tos mosties kiekvienoje šeimoje. Nusipirkit tuojau. Atskirų gyduolių dėdute tik \$1.00. Siųsdami pinigų adresą atsiųskite: MAT. J. SILPFA, Miracle Ointment, P. O. Box 1193, Hartford, Conn.

TURĖJO ŠVĖSTI KRUVINOSIOS „ČEKOS“ SUKAKTĮ.

Ne visiems yra žinoma, GPU jai tekę likviduoti „dikad Lietuvos bolševikai turėjo švęsti kruvinosios „Čekos“ jubilėjų. „Čeka“ buvo baisioji teroro organizacija bolševikų Rusijoje. Vėliau ji buvo pavadinta OGPU, o da vėliau—GPU. Ji areštuodavo ir žudydavo žmones, kurie tik pasirodydavo neišimimi bolševikų diktaturai. Mes piktindavomės Smetonos žvalgyba, bet prieš Stalino „Čeką“, ji buvo tik petelė prieš kraugeringą hi-jeną.

Ir štai, šitos kruvinosios šmėklos sukaktį Lietuvos komunistai turėjo švęsti kaip pagarbos ir džiaugsmo vertą įvykį.

Pereitų metų gruodžio mėnesį sukako 23 metai, kaip ta žiauri šnipų organizacija buvo įsteigta, ir Maskva įsakė, kad ši sukaktis būtų švenčiama ir okupuotoj Lietuvoj. Lietuvos bolševikėliai, matyt, šito visai nesitikėjo, tačiau gavę „ukazą“, turėjo jį pildyti.

Vilniaus teatras buvo paskelbęs, kad bus vaidinama Hauptmano veikalas „Prieš Saulėlydį“, bet vėliau paskelbė, kad to vaidinimo nebūs, nes tą vakarą teatre turėtų būti „iškilmingas posėdis“ Čekos 23 metų sukaktį pažymėti.

Kaune Čekos sukaktis taip pat buvo paminėta valstybės teatre. Į prezidiumą buvo išrinktos visos raudonosios Lietuvos viršūnės su generalgubernatorium Pozdniakovu ir Ieiku Meskupu—Adomu priešakyje. Pranešimą apie Čekos veiklą darė vidaus reikalų komisaro pavaduotojas „draugas“ Baranauškas, kuriame jis nurodė, kokias „svarbias ir garbingas“ pareigas ėjusį Čeką, ypač nuo to momento, kai jos priešakin atsisojęs lenkų budelis Feliksas Dzeržinskis. Pasak Stalino, Dzeržinskis buvęs „buržuazijos perkunija“. Baranauškas skundėsi, kad Čeka užsiėmė buvusi šmeižiama, bet tai neturi pagrindo. Čeka likvidavusi savo veiklos pradžioje „spekuliantus ir baltagvardiečius“, vėliau kaipo

L. I. B.

PARAŠO ŽIEDAS IR KETURIOS

KITOS APYSAKOS:

(1) Neuzsikintinis Vyras; (2) Zvėdinti Gria; (3) Klaida; (4) Korekta. Jose nurodoma kaip žmonės paimti tik 1 viškus prietaisus, surišus ir tt. Kaina 15c.

AR ROMOS

Popiežius yra Kristaus Vietininkas?

PARAŠE KUN. VALADKA

SKYRIUS I. Aiškina laikai ir aplinkybės kada į pasaulį atėjo Kristus. Pažįstama tu laikų vienybė. Pirmieji Kristaus žodžiai nusikraustoms minims.

SKYRIUS II. (1) Jeruzalės bažnyčia. (2) Antiochijos bažnyčia. (3) Bažnyčia Mažojų Azijoje. (4) Romiškoji bažnyčia.

SKYRIUS III. Ar Jezus Kristus buvo Romos Katalikas?

SKYRIUS IV. Kaip profesorius Pr. Bučys, Kaune Kunigų Seminarijoje dėstydamas fundamentalinę teologiją, aiškina kokią esama valstybėje administracijos formą. Aiškina tas formas, jis pridavė didelę reikšmę monarchijoms, bet tik su tokiomis formomis, kaip šiandien yra romiškoje bažnyčioje.

SKYRIUS V. Popiežių vardai iš devinto šimtmečio ir jų darbai.

SKYRIUS VI. Kryžiaus Karai ir popiežius Urbanas II. Invazija ir popiežių prakeikimai.

SKYRIUS VII. Romos bažnyčios nuopelnai Francuzijai 1896 m. Filipinų revoliucija ir prieštaisy, kurios tą revoliuciją išaukė. Romos bažnyčia Ispanijoje ir Meksikoje.

SKYRIUS VIII. Siandieniš supratimas tikinčiųjų lietuvių apie kitas bažnyčias. Reformatorių pradžia, jų pasivertimai ir pareikimai plačiai žmonių kokių reformų jie reikalauja Dievo bažnyčioje. Kaip popiežius Leonas X pardavinėjo indulgencijas.

KIEKVIENAM ROMOS KATALIKUI reikėtų perskaityti tą knygą, nes joje ras daug reikalingų dalykų ir geriausiai galės susipažinti su visa katalikiškos bažnyčios praeitimi.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, kuris turi vienoki ar kitokių supratimą apie tikėjimą arba tikėjimą skaito kaip žaislą ir tam-siniam plačios visuomenės, ypatingai reikėtų tą veikalą perskaityti. Taip aiškina savo knygą kun. M. Valadka.

Knyga apie 230 puslapių, didelio formato; spauda aiški. Audimo viršeliai, gražiai sidabrinėmis raidėmis įspausintas knygos vardas, KAINA \$2.00.

Tvirtais popierius viršeliais, kaina \$1.25.

Galima gaut pas autorių, sekančiu adresu:

REV. M. VALADKA, R. D. 2, DALTON. PA.

Taipgi galima gaut tą knygą nuorūda kaina ir

"KELEIVIO" KNYGYNE

253 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Suimti Kaip Šmugelninkai

Čia yra parodyti Pan-American užjūrio orlaivų linijos tarnautojai, kurie buvo suimti New Yorke kaip šmugelninkai. Jaus kaltina šmugeliavimą platina. Iš kairės parodytas Rene E. Mezenen, o iš dešinės—Fred Mario.

XXX ALE IR STOCK ALE IŠ KRANO IR BONKOMIS

Valgyklose ir Taveruose reikalaukite tikro lietuviško alaus XXX arba Stock Ale. Yra visų mėgiamas ir tikrai geras. alus. Vestuvėms, ar parėms, visuomet užsakykite Brockert's XXX Ale, svečiai juomi bus patenkinti.

BROCKERT BREWING CO., Inc.

TELEFONAS
Worcester—5-4334

81 LAFAYETTE ST.
WORCESTER, MASS.

BOSTONO SKYRIUS: 1410 Columbia Road,
South Boston, Mass. Tel. SOUTH Boston 2271.

Vietinės Žinios

Dinamitas neįveikia bilingo.

Watertown arsenale nutarta nugriauti vienas senas triobesys, kad jo vietoje būtų galima pastatyti tinkamą. Bet jis pasirodė toks stiprus, kad jo negalima suardyti. Jau 4 kartus dejo po jį 100 svarų dinamito, ir nors jis labai pasvyro ant vieno šono, tačiau laikosi vienas kruvoj ir dinamitas negali jo suskaldyti. Jis pastatytas iš plieno ir cemento. Aišku, kad vokiečių bombos tokio triobesio irgi nesuardytų.

Nelaimė East Bostono tunely.

Sumnerio tunely, kuris jungia Bostoną su East Bostonu, ši ponedėly įvyko nelaimė—susikūlė trokas su busu. Busu važiuo 28 South Bostono merginos į Lynno šiušapę dirbti, o troku Dorchesterio žydelis Kushner vežė mėsą. Pastarasis buvo sunkiai sužeistas ir jo trokas visai sudaužytas. Tunelio trafiką buvo sustojęs apie 30 minučių.

Streikuoją elevatorių operatorius.

Pereitą savaitę Bostono ofisų bilinguose sustreikavo elevatorių operatoriai. Unija mėgino suorganizuoti generalinį streiką, kuris būtų palietęs 50 ofisų bilingų ir apie 250 apartamentų namų, bet darba metė tik 14 triobesių tarnautojai. Streikieriai reikalauja po \$2 ir \$3 daugiau algos i savaitę, apmokamų atostogų ir algos ligoje.

Policijos kulipka nukrito ant lovos.

Somervillej pereitą nedėdienį policija vijosi pavogtą automobilį ir šaudė. Viena kulipka įlėkė per langą i Brownų namą prie 64 Dartmouth st., prašvilpė viršum lovos, kurioj gulėjo Brownas su žmona, krito i veidrodį ir atsokus nuo jo vėl nukrito ant lovos.

Norwoode bus prakalbos.

Norwoode Lietuvių Piličių Bendrovė jau išmokėjo savo salės skolas, todėl nori iškilmingai sudeginti morgičius. Tuo tikslu ateinanti nedėdienį, 22 birželio. Bendrovė rengia prakalbas savo salej. 13 St. George ave. Kalbės Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šalna ir "Keleivio" redaktorius S. Michelsonas.

Be to, Bendrovė įsigijo naujas Amerikos ir Lietuvos vėliavas, todėl ta pačia progą bus ir tų vėliavų priėmimas.

Prakalbos prasidės 2 valandą popiet. Įžanga nemokama. Kviečiami visi.

Vokiečių konsulas Scholz juokauja.

Vokietijos konsulas Herbert Scholz Bostone sakosi visai nepaisąs, kad prezidentas Rooseveltas liepė uždaryti visus nacių konsulatų. Kai ši ponedėly nuvyko pas jį laikraščių reporteriai pasiteirauti, kaip jis jaučiasi, jis stengėsi nuolatos juokauti ir net garsiai kvatoti. Bet tuo pačiu laiku jis nerviškai trynė rankas ir visas virpėjo.

Profesorius našlė iskrito per langą.

Pereitą savaitę iskrito per langą nuo penkto aukšto ir vietoje užsimušė Mrs. Nancy Toj, 71 metų amžiaus moteris. Jos vyras, kuris dabar jau yra miręs, buvo Harvardo universiteto profesorius. Ji gyveno Cambridge'je. Anksti rytą ją rado ant šaligatvio negyva pieno išvežiotojas.

Du Kanados žvejai atvežė Bostonan pilną troką lašišų (salmonų) iš New Brunswicko provincijos. Jie padarė 576 mylias i 17 valandų.

Sio ponedėlio vakarą Roxburyje traukinys užmušė darbininką Colemaną Landy, kuris dirbo prie geležinkelio bėgių.

Olandijos kunigaikštis nutato karo pabaigą kitais metais.

Pereitą savaitę Bostonan atvyko Olandijos kunigaikštis Bernhardas su savo žmona Juliana, Olandijos sosto įpėdine. Juos oficialiai priėmė Massachusetts gubernatorius Saltonstall. Vietos spauda atsiliepė apie juos labai prielankiai. "Heraldas" savo editoriale sakė: mes juos sveikinam ne dėl to, kad jie karališkos kilmės, bet dėl to, kad jie atstovauja kulturingą tautą, kurią dabar yra paveręs vokiškas nacizmas. Žiūrėdami i juos mes vaizduojame visą Olandijos liaudį, kuri dabar yra priversta nešti žiaurios barbarizmo jungą. Jų čia buvimas parodo, kad ne veltui Amerika ginkluojasi!

Kunigaikštis išsireiškė, kad šitam karui pasibaigus, jiedu galėsia vėl sugrįžti Olandijon. Jo manymu, karas pasibaigs ateinančiais metais. Vokietija supulsianti, nes jos ištekliai baigiasi ir viduje jau prasidėjęs smukimas.

Kunigaikštis išsireiškė, kad šitam karui pasibaigus, jiedu galėsia vėl sugrįžti Olandijon. Jo manymu, karas pasibaigs ateinančiais metais. Vokietija supulsianti, nes jos ištekliai baigiasi ir viduje jau prasidėjęs smukimas.

Apiplėšė ir pašovė krautvinklą.

Roslindalėj du ginkluoti banditai užpuolė armeno Mugridijano krautvę, išplėšė iš kasos \$24 pinigų ir išėdami iš krautvės peršovė savininką. Banditai greitai susėdė i automobilį ir pabėgo. Sužeistas armenas išsivijo paskui plėšikus, šaukdamas pagalbos, ir ant šaligatvio susmuko žmonės nuvežė jį ligoninėn.

Suėmė garazo plėšikus.

Charlestowno policija suėmė 5 plėšikus, kurie buvo lenai įsilaužę i vieną garazą, makties laiką. Visi jie jauni vaikai, po 17—20 metų amžiaus.

Pereitą savaitę automobilių nelaimėse Massachusetts valstijoj buvo užmušta 16 žmonių.

Bostono universitetą ši pavasarį baigė 1264 studentai, jų tarpe keliolika lietuvių.

Legijonierių piknikas.

Pereitą nedėdienį Brocktono Fair Grounds parke buvo lietuvių legijonierių piknikas. Žmonių prisirinko nemaža, bet neteik daug, kiek buvo Lietuvos Remėjų Draugijos piknike. Šis parkas mūsų žmonėms nelabai patinka, nes per daug plika vieta. I vakarą daugybė žmonių iš čia nuvažiuo Montellon i National Parką. Čia žmonėms geriau patinka, nes miške.

Da vienas lietuvis advokatas.

George S. Vasil, 24 metų amžiaus jaunuolis, lietuviams gerai žinomo R. Vasiliaus sunus, baigė Northeastern Universitete teisės mokslą ir gavo Bachelor of Law, Cum Laude, laipsnį. Bet jaunas Vasilius neketina advokato profesijos praktikuoti. Jisai tarnauja National Shawmut Banke ir žada tos tarnybos laikytis, nes tenai turi gerą ir užtikrintą algą.

Vyresnysis R. Vasiliaus sunus lanko karo mokyklą West Point'ę.

Puikiai apvaikščiojo sidabrinės vestuvės.

Birželio 8 d. Malvina ir Ramoldas Useviciai apvaikščiojo 25 metų sukaktį savo vedybinio gyvenimo. Sandaros Klube Montelloje buvo surengtas puikus pokylis, kuriame dalyvavo apie 200 svečių. Svečiai linkėjo jubiliantams ilgiausių metų ir geriausių laimčių. Ramoldai jautriai priėmė svečių linkėjimus ir dekojo už atsilankymą i jų sidabrinės vestuvės. Pokylis užsibaigė gražiausioj nuotakoj. Svečias.

KAS RADO?

Pereitą nedėdienį ant Brockton Fair Grounds, lietuvių legijonierių piknike, palikau ant suolo darže kailiukų kalnierius. Kalnierius žymus, susideda iš 8 mažų kailiukų, ir viena akutė kirtinga. Kurie radot, malonėkite gražinti, bus tinkamai atlyginta. Mrs. Paulina Sabet, 253 Broadway, So. Boston, Mass.

Roxburyje pereitą nedėdienį savo namuose sudegė su dviem dukterim tula Teresa Carrazza.

Susituokė.

Pereitą nedėdienį South Boston susituokė Jonas Mažukna su Frane Ambrozaite. Abiejų jaunuolių tėvai yra laisvų pažiūrų žmonės ir leido vaikams tuoktis kaip jie nori. Mergaitė norėjo imti šliubą bažnyčioj, nes čia buna gražesnių ceremonijų. Todėl šliubas įvyko su ceremonijomis.

Well, laimingo jaunavedžiams gyvenimo! Vestuvės buvęs.

Flynn atrastus kaltas.

Suffolk superior teismo džiūrė ši ponedėly atrado 25 metų amžiaus airį Johną Flynną kaltu nužudžiusį 40 metų amžiaus Edithą Rossettį, penkių vaikų motiną. Rašant šią žinią, teisėjas da nebuvo jam bausmės paskyres.

Lietuvių Radio programos.

Šeštadienį, birželio 21, radio programa per stotį WORL, 950 k. nuo 8:30 ryto. (1) Kalbės d-ras J. Landzius iš So. Bostono; (2) muzika ir dainos; (3) žinios.

Sekmadienį, birželio 22, radio programa per tą pačią stotį nuo 9:30 ryto: (1) Royal Serenaders orkestra iš Brighton; (2) Keistuolio ir Birutės radio choras vadovaujant V. Minkienėi. Step. Minkus.

3 Kambariai ir Storai.

Randa pigi, matyt galima nuo 6 vakarais. 5½ Grimes street, So. Boston, Mass.

YVONNE'S HOUSE OF BEAUTY

YVONNE NIAURA
Lietuvė Moterų Grožio Kultūros
Lavinto Ekspertė
9 EASTERN AVENUE
Dedham, Mass.
Tel. DEDham 1636

Escape FROM SILENCE

Nustojusieji kalbos - žado dėl kokio nors priežasties, apie šimtą vyrų ir moterų Naujoje Anglijoje, pasidžiaugiant išradimui tam tikro instrumento, vėl gali kalbėti.

Šis stebėtinai instrumentas buvo išrastas Bell Telephone Laboratorijose ir dabar išdirbamas Western Electric Kompanijos. Kooperuojant visą židimi New England Telephone Company Medikaliam Departmentui, kada pacientui reikia įdėti i gerklę kalbėjimo instrumentą, jie nevieną jį pritaiko, bet sykiu ir nurodo kaip jis turi būti naudojamas.

Tiems, kurie neprigirdi, kurių girdėjimas yra menkesnis negu normaliai... siulome naudotis telefono amplifieri. Šis prietaisas galima prijungti prie telefono bilet kokių instrumento ir sujungimas yra toks, kad ji galima pakeisti prie kiekvieno telefono, kurį naudoji ir girdėti normaliai.

Šie telefono indutrijos produktai yra tikrai pažymėtinai, dėlto, kad jie yra labai naudingi. Taipgi telefonas geras patarnavimas kiekvieną dieną taip pat yra atžymėtinai ir naudingas.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUSTI TYTOJAI (Insured Movers)
Perkraustom, čia pat ir i tolimas vietas
Saugi priežiūra, kaina prieinama
326 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUTH Boston 4613

7d. TRObridge 6880
Dr. John Repshis
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais nuo 10 iki 12 ryto.
278 HARVARD STREET
Lump. Inman et. arti Central chv.
CAMBRIDGE, MASS.

DR. D. PILKA
Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8.
392 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: South Boston 1320
Ligoninės ofisas—Back Bay
528 COLUMBUS AVE., BOSTON, MASS.
Valandos: Ryte ir pagal autarit.
Telefonas: KENmore 7432

TEL. SOU 2712
Dr. J. C. Seymour
(LANDZIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Specialybė: Akis, Vidurių Ligu. Ausų, Nosies ir Gerklės.
Vartoja vėliausios konstrukcijos X-RAY Aparatą.
VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Telefonas 21324
MEDICINOS DAKTARAS
C. J. MIKOLAITIS
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų, nuo 7 iki 8 vakare.
107 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

Tel. SOU 2805
DAKTARAS
J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS
Ofiso valandos: nuo 9 ryto iki 7 vakare.
Seredomis: nuo 9 ryto iki 12 dienos.
447 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Dr. Leo J. Podder
iš Leningrado.
Specialistas Vyrų ir Moterų Ligu, taipgi Kraujo ir Odos.
Valandos: nuo 10 iki 12 dienos, nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 8 vakare
188 HUNTINGTON AVE., BOSTON, MASS.
Tel. Commonwealth 4670.

Tel. 28624 Gv. 31133
Dr. Joseph A. Gaidis
OPTOMETRISTAS
Valandos: 9 iki 12, nuo 2 iki 5, nuo 7 iki 8.
Seredom 9 iki 12 ir suitaras.
AKIŲ DAKTARAS
Ištaiso defektuotas akis ir tinkamus lūkus sugrupina šviesą. Ilgamamui ir prižiūri akis.
114 SUMMER STREET, LAWRENCE, MASS.

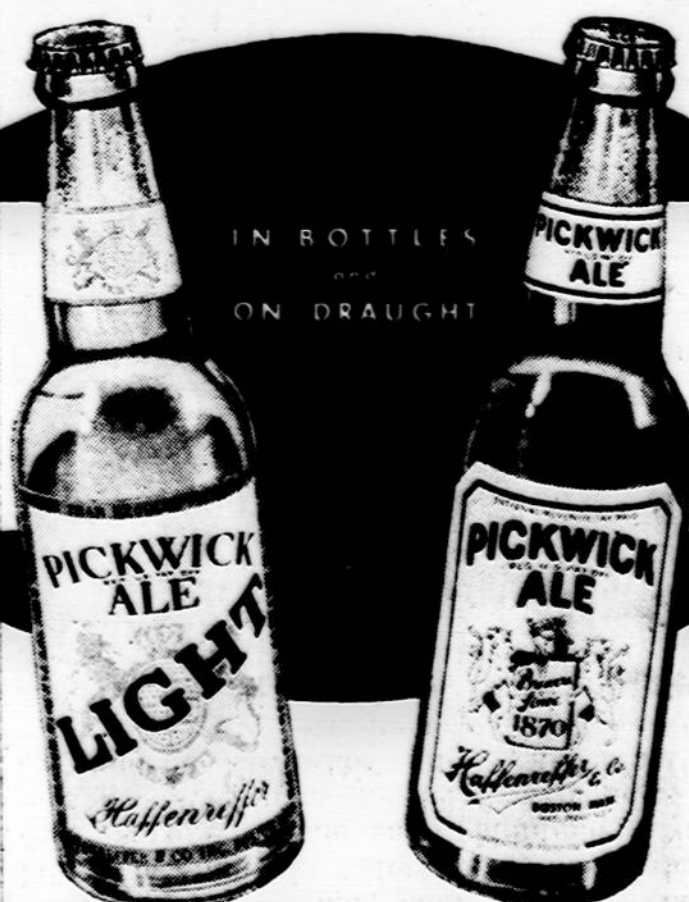
DR. G. L. KILLORY
60 SCOLLAY SQUARE, Room 29
BOSTON, Telef. Lafayette 2871
arba Somerset 3044-J
SPECIALISTAS KRAUJO INKSTŲ IR NERVŲ LIGŲ.
Val. nuo 9 ryt. iki 7 vak. kasdien.
Nedėliom, nuo 10 ryto iki 1.

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
414 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 9948
RES. 251 CHESTNUT AVE., Jamaica, Plain, Mass.
Res. Tel. Arnold 1023

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Telephone SOUTH Boston 1088
STUDEBAKER AUTOMOBILIŲ IR TROKŲ AGENTŪRA.
Kaimas Stebtinai Pigios. Dideli paprasti ir Hydraulic Brakes.
TAIPSI TAIŠOME AUTOMOBILIUS IR TROKUS VISOKIŲ ĮDIRBYSCIŲ.
Peter Treilakas ir Joe Kapelunas — savininkai.
Taisyome ir demonstruome vėlia:
1 HAMLIN STREET
Ramp. East Eighth St.

Jūsų Pasirinkimui DU Puikus Ales

Naujai Supažindintas
PICKWICK "LIGHT" ALE

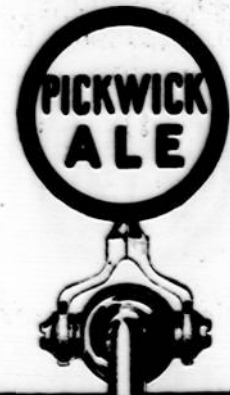
Pagarsėjęs
PICKWICK "REGULAR" ALE

Tie, kurie mėgsta lengvesnį, šviesesnį Ale, ras tinkamiausiu PICKWICK "LIGHT" Ale

Senai mėgstamas tu, kurie reikalauja stipresnio Ale, kaip skonių, taip pat ir pačiu alumi.

PICKWICK "ALE that is ALE"

BREWERS SINCE 1870